

Uchwała Nr .../.../...
Rady Miejskiej w Obornikach
z dnia

w sprawie **uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.), Rada Miejska w Obornikach uchwala, co następuje:

- § 1.**Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024, której tekst stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 2.**Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Obornik.
- § 3.**Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr .../.../...
Rady Miejskiej w Obornikach
z dnia

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na Gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Dokument ten jest istotną potrzebą i wymogiem nowej sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Oborniki związanej z zupełnie nowymi możliwościami związanymi z pozyskaniem funduszy strukturalnych na rozwój lokalny, w tym polityką społeczną. Strategia pomaga skoordynować działania różnych instytucji funkcjonujących na polu polityki społecznej w gminie wokół głównego kierunku działań i głównych problemów w tej sferze. Proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich podmiotów działających w obszarze polityki społecznej w gminie Oborniki. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Okres realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Oborniki przyjęto na lata 2014-2024, co ułatwi władzom gminy zwłaszcza instytucjom czy organizacjom pozarządowym aplikowanie o środki na realizację projektów jednorocznych czy wieloletnich finansowanych lub współfinansowanych w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
na terenie Gminy Oborniki
w latach 2014-2024**

**GMINA OBORNIKI
POWIAT OBORNICKI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII	4
3. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY OBORNIKI.....	5
3.1. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	5
3.1.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY OBORNIKI	5
3.1.2. DEMOGRAFIA	7
3.1.3. RYNEK PRACY	13
3.1.4. GOSPODARKA MIESZKANIOWA.....	15
3.1.5. OCHRONA ZDROWIA	16
3.1.6. EDUKACJA	18
3.1.7. KULTURA I SPORT	22
3.1.8. ORGANIZACJE WSPARCIA SPOŁECZNEGO	26
3.1.9. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	30
3.2. PROBLEMY SPOŁECZNE WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY OBORNIKI	42
3.2.1. BEZROBOCIE	42
3.2.2. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	45
3.2.3. UZALEŻNIENIA	46
3.2.4. UBÓSTWO.....	51
3.2.5. BEZDOMNOŚĆ	51
3.2.6. PRZEMOC W RODZINIE	52
3.2.7. PRZESTĘPCZOŚĆ	54
3.2.8. OSOBY STARSZE	55
3.3. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH.....	56
3.4. ANALIZA SWOT	57
4. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	59
4.1. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA.....	59
4.2. PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	63
4.3. PROGNOZA ZMIAN	66
5. CELE STRATEGICZNE PROJEKTOWANYCH ZMIAN	67
6. KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ.....	68
7. SPOSÓB REALIZACJI STRATEGII ORAZ JEJ RAMY FINANSOWE.....	69
8. WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	71
9. SPIS TABEL.....	75
10. SPIS WYKRESÓW.....	76
11. SPIS RYSUNKÓW	76
12. ZAŁĄCZNIKI	76

1. Wprowadzenie

Problemy społeczne będące wynikiem zmian politycznych i gospodarczych, jakie dokonały się w Polsce na przestrzeni ostatnich lat, stawiają przed władzami samorządowymi nowe wyzwania. Dotychczas realizowany model polityki społecznej polegający głównie na łagodzeniu skutków niekorzystnych zjawisk okazał się nie dość skuteczny. Podejmowane działania skierowane były na walkę z rezultatami problemów, brak natomiast było wystarczającego nacisku na profilaktykę zagrożeń. W efekcie rośnie liczba osób – beneficjentów pomocy społecznej i utrwalają się postawy roszczeniowe tego kręgu osób. Dlatego też potrzebą chwili jest opracowanie spójnych, całościowych, perspektywicznych programów polityki społecznej. Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest **strategia rozwiązywania problemów społecznych**. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2013 poz. 182 z późn. zm.), zgodnie z którym: *„do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”*

Zgodnie z art. 16b, ust. 2, Strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania będą kierowane głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Oborniki w latach 2014-2024 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie

dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Metodologia opracowania Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Oborniki przygotowana została zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom. Umownie można ją podzielić na trzy główne części.

Pierwsza część przedstawia charakterystykę sytuacji społecznej Gminy Oborniki wg stanu na dzień 31.12.2012 roku. Zawarto tutaj informacje istotne z punktu widzenia występujących na jej terenie problemów społecznych. Przeanalizowano strukturę demograficzną, sytuację na rynku pracy, stan gospodarki Gminy. Opisano również dostępne dla mieszkańców usługi społeczne tj. edukacja, kultura, ochrona zdrowia i pomoc społeczna. Charakterystyki tej dokonano w oparciu o:

- informacje uzyskane z OPS w Obornikach,
- dane z PUP w Obornikach,
- dane z Komendy Powiatowej Policji w Obornikach,
- wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Oborniki,
- dane GUS,
- inne dane dostępne na stronach internetowych oraz w dokumentach strategicznych Gminy.

Charakterystykę sytuacji społecznej Gminy Oborniki podsumowuje analiza SWOT.

Część drugą stanowi prognoza zmian problemów społecznych zidentyfikowanych w części diagnostycznej. Prognoza ta została podzielona na 2 zasadnicze części:

- prognozę demograficzną opracowaną w oparciu o *Prognozę dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035* opracowaną przez GUS, oraz
- prognozę problemów społecznych, którą opracowano przy założeniu, że nie uwzględnia ona potencjalnych działań organizacji i instytucji publicznych działających w zakresie pomocy społecznej (w tym działań OPS w Obornikach), które będą miały na celu przeciwdziałanie i niwelowanie istniejących problemów społecznych.

Niniejsza prognoza stanowi podstawę do zdefiniowania konkretnych celów strategicznych i kierunków działań.

Część trzecia to sformułowanie konkretnych celów strategicznych i kierunków działań niezbędnych do zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych występujących na terenie Gminy Oborniki. W części tej określono również sposób realizacji strategii oraz jej ramy

finansowe ze wskazaniem źródeł finansowania określonych działań oraz wskaźników ich realizacji.

Strategia obejmuje okres do 2024 roku. Uzasadnieniem dla tak wybranego horyzontu czasowego jest z jednej strony specyfika procesów społecznych (skutki realizacji strategii będą widoczne dopiero w dłuższym okresie czasu), z drugiej zaś strony konieczność dostosowania Strategii do innych dokumentów programowych na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

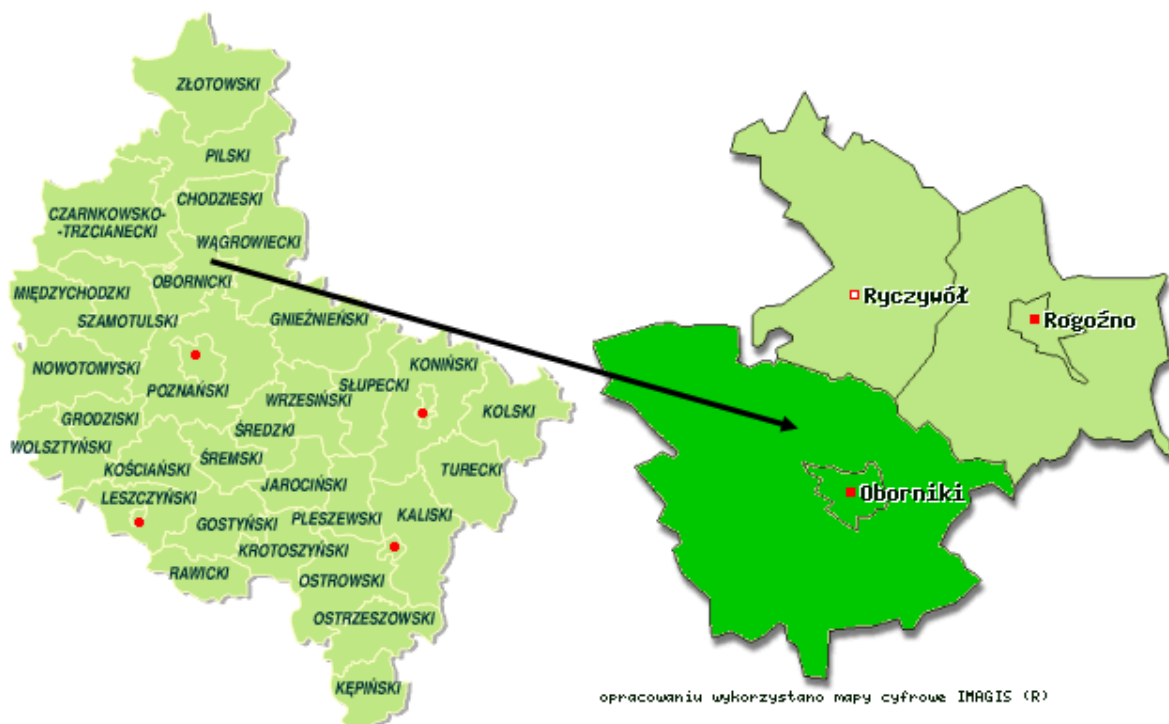
3. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Oborniki

3.1. Charakterystyka sytuacji społecznej

3.1.1. Charakterystyka ogólna Gminy Oborniki

Gmina Oborniki to gmina miejsko - wiejska położona w centralnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie obornickim.

Rysunek 1. Gmina Oborniki na tle województwa wielkopolskiego i powiatu obornickiego

Źródło: www.zpp.pl

Gmina Oborniki graniczy z następującymi Gminami:

- od północy – z Gminą Połajewo oraz Gminą Ryczywół,
- od północnego - wschodu – z Gminą Rogóźno,
- od południowego – wschodu – z Gminą Murowana Goślina,
- od południa – z Gminą Suchy Las oraz Gminą Rokietnica.

Gmina zajmuje obszar 34004 ha (340 km²) co stanowi 47,82% powierzchni powiatu obornickiego.

Obszar Gminy Oborniki jest bardzo urozmaicony pod względem ukształtowania terenu. Gmina w północnej części należy do Kotliny Gorzowskiej, gdzie zajmuje obszar Doliny Warty. Część zachodnia oraz południowo – zachodnia to obszar przynależny do Kotliny Szamotulskiej, w związku z tym ukształtowanie terenu charakteryzują tam ciągi wzniesień w formie oddzielonych pagórków oraz długie wały. Dodatkowym urozmaicheniem tego zakątka Gminy jest dolinna rynnowa rzeki Samicy Kierskiej. W południowo – wschodniej części Gminy charakteryzuje się ona niskofalistą i niskopagórkową rzeźbą terenu.

Usytuowanie Gminy sprawia, że Gmina jest bardzo atrakcyjnym miejscem do rozwoju osadnictwa oraz do rozwijania turystyki wiejskiej. Ponadto dzięki ukształtowaniu terenu występują sprzyjające warunki do rozwoju rolnictwa.

Użytki rolne zajmują 52,96% powierzchni Gminy, lasy i grunty leśne – ok. 39,28%, zaś pozostałe grunty i nieużytki – 10,08%. Około 86,28% użytków rolnych stanowią grunty orne.

Gmina Oborniki położona jest w zasięgu Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Notecka (PLB300015), który stanowi ogromny obszar leśny (jeden z największych w centralnej i północnej Polsce), będący ostoją rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, ptaków i ssaków, w tym prawnie chronionych w Polsce.

Na obszarze Gminy znajdują się 43 sołectwa: Bąblin, Bąblinek, Bąbliniec, Bogdanowo, Chrustowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Gołębowo, Górka, Kiszewko, Kiszewo, Kowalewko, Kowanowo, Kowanówko, Lulin, Łukowo, Maniewo, Nieczajna, Niemieczkowo, Nowołoskoniec, Objezierze, Ocieszyn, Osowo, Pacholewo, Podlesie, Popowo, Popówko, Przeciwnica, Rożnowo, Sławienko, Słonawy, Stobnica, Sycyn, Ślepuchowo, Świerkówki, Urbanie, Uścikowo, Uścikówiec, Wargowo, Wychowaniec, Wymysłowo, Żerniki, Żukow.

Przez teren Gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne, tj. droga krajowa nr 11 Katowice – Poznań – Piła, dwie drogi wojewódzkie: nr 178 Oborniki – Wałcz i nr 187 Szamotuły – Oborniki – Murowana Goślina. Ponadto, Gmina posiada magistralę kolejową relacji Poznań - Piła łączącą stolicę Wielkopolski z Pomorzem Środkowym.

3.1.2. Demografia

LICZEBNOŚĆ GMINY Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ

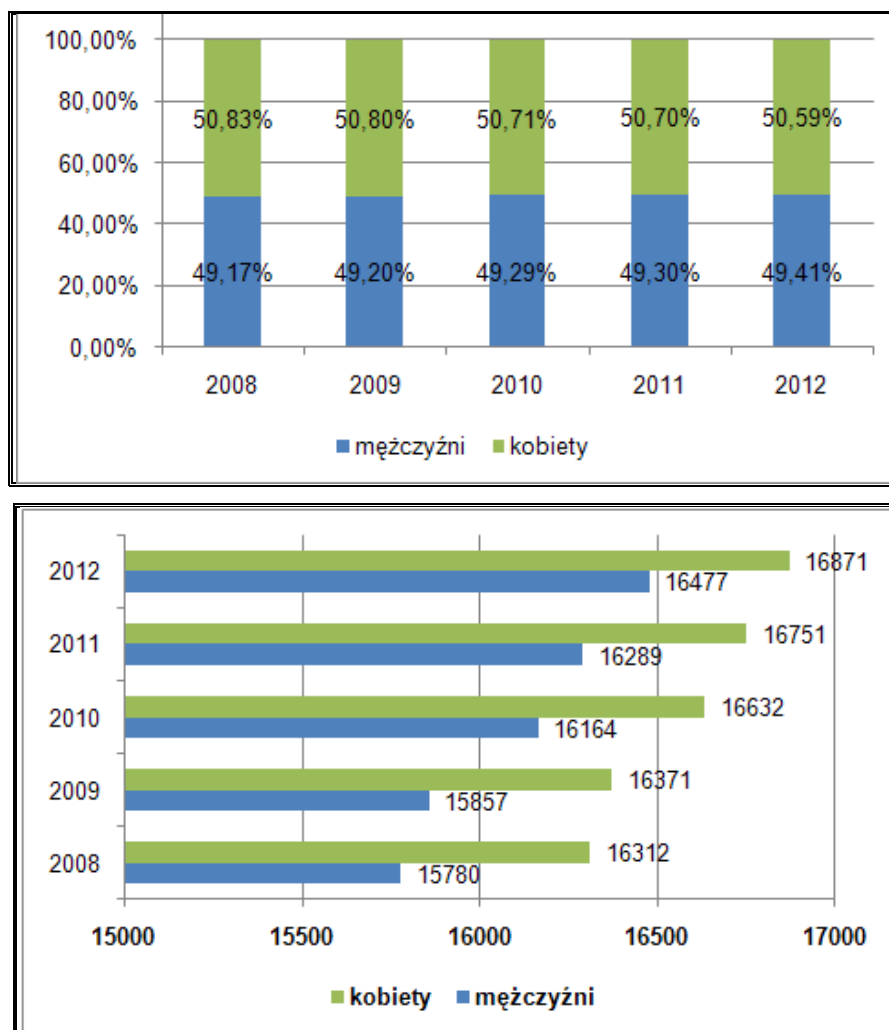
Zgodnie z danymi GUS, na koniec roku 2012 liczba mieszkańców Gminy Oborniki wyniosła 33 348 osób, z czego 50,59% stanowiły kobiety. W okresie 2008-2012 liczba mieszkańców Gminy wzrosła o 3,92%.

Tabela 1. Liczebność Gminy Oborniki z podziałem na płeć

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	osoba	32092	32228	32796	33040	33348
mężczyźni	osoba	15780	15857	16164	16289	16477
	%	49,17%	49,20%	49,29%	49,30%	49,41%
kobiety	osoba	16312	16371	16632	16751	16871
	%	50,83%	50,80%	50,71%	50,70%	50,59%

Źródło: Dane GUS

Wykres 1. Struktura ludności Gminy Oborniki według płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

WSKAŹNIK FEMINIZACJI

Wskaźnik feminizacji wyrażony jest liczbą kobiet przypadającą na 100 mężczyzn. W Gminie Oborniki wskaźnik ten wyniósł kolejno: w roku 2008 - 2011 – 103, natomiast w roku 2012 wskaźnik ten wyniósł 102. Oznacza to, że w strukturze płci Gminy Oborniki dominują kobiety.

STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Najliczniejszą grupę wiekową w 2012 roku stanowiły osoby w wieku pomiędzy 30 i 34 rokiem życia. Następnymi w kolejności są osoby w wieku 25 i 27 lat. Osoby w tym wieku albo jeszcze kontynuują naukę albo dopiero rozpoczynają pierwszą pracę. Przez dłuższy okres będą stanowiły zatem siłę roboczą Gminy i musi upłynąć kilkadziesiąt lat, aby zmieniły swój status z osób w wieku produkcyjnym na osoby w wieku poprodukcyjnym. Warto zauważyć, że osoby w wieku 85 lat i więcej stanowiły zaledwie 1,05% ogółu mieszkańców Gminy.

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Oborniki w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
0-4	1863	1946	2082	2152	2152
5-9	1781	1786	1750	1721	1801
10-14	1847	1783	1798	1845	1781
15-19	2307	2202	2084	1956	1900
20-24	2807	2651	2538	2489	2444
25-29	2993	3012	3044	3029	2973
30-34	2656	2742	2852	2890	2977
35-39	2130	2268	2397	2518	2615
40-44	1912	1876	1960	2011	2087
45-49	2203	2083	1993	1940	1931
50-54	2602	2605	2589	2501	2344
55-59	2331	2363	2431	2449	2522
60-64	1603	1850	2106	2123	2208
65-69	838	845	882	1106	1295
70-74	828	797	787	788	781
75-79	665	676	710	682	695
80-84	464	454	493	508	492
powyżej 85	262	289	300	332	350

Źródło: Dane GUS

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Oborniki została również przedstawiona w tabeli 3 z podziałem na 3 grupy:

- grupa w wieku przedprodukcyjnym,

- grupa w wieku produkcyjnym,
- grupa w wieku poprodukcyjnym.

Analizując dane zawarte w tabeli 3 należy stwierdzić, że w 2012 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – 65,2% populacji Gminy Oborniki. Natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 20,4%, a w wieku poprodukcyjnym – 14,4% mieszkańców Gminy. W analizowanym okresie można zauważyć, że:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie maleje od 2008 roku, co oznacza, że rodzi się coraz mniej dzieci, a w konsekwencji liczba ludności Gminy będzie malała przy założeniu, że tendencja ta się nie zmieni w kolejnych latach,
- liczba ludności w wieku produkcyjnym systematycznie maleje, co oznacza, że coraz mniejszą ilość mieszkańców osiągać wiek, w którym podejmuje pracę,
- liczba ludności w wieku poprodukcyjnym systematycznie wzrastała co oznacza, że coraz więcej jest osób przechodzących na emerytury.

Powyższe wnioski świadczą o starzeniu się społeczeństwa na terenie Gminy Oborniki.

Tabela 3. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
w wieku przedprodukcyjnym						
Ogółem	osoba	6821	6771	6800	6797	6807
Mężczyźni	osoba	3566	3526	3526	3498	3525
Kobiety	osoba	3255	3245	3274	3299	3282
w wieku produkcyjnym						
Ogółem	osoba	21391	21442	21727	21720	21744
Mężczyźni	osoba	11051	11173	11419	11461	11496
Kobiety	osoba	10340	10269	10308	10259	10248
w wieku poprodukcyjnym						
Ogółem	osoba	3880	4015	4269	4523	4797
Mężczyźni	osoba	1163	1158	1219	1330	1456
Kobiety	osoba	2717	2857	3050	3193	3341
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
w wieku przedprodukcyjnym	%	21,3	21,0	20,7	20,6	20,4
w wieku produkcyjnym	%	66,7	66,5	66,2	65,7	65,2
w wieku poprodukcyjnym	%	12,1	12,5	13,0	13,7	14,4

Źródło: Dane GUS

POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

W 2002 roku większość mieszkańców Gminy Oborniki posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – osoby z tym wykształceniem stanowiły 26,02% populacji Gminy. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym – 25,13%, a następnie osoby z wykształceniem średnim – 21,02%. Około 2,53% mieszkańców Gminy w 2002 roku nie posiadało wykształcenia lub posiadało wykształcenie podstawowe nieukończone. Jedynie 5,94% mieszkańców posiadało wykształcenie wyższe. Równie niekorzystnie kształtował się odsetek ludności Gminy z wykształceniem policealnym – 2,56%.

Tabela 4. Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Oborniki

Rodzaj wykształcenia	Jednostka miary	Liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	osoba	1855	807	1048
Policealne	osoba	800	181	619
średnie razem	osoba	6562	2698	3864
średnie ogólnokształcące	osoba	2190	616	1574
średnie zawodowe	osoba	4372	2082	2290
zasadnicze zawodowe	osoba	8123	5203	2920
podstawowe ukończone	osoba	7843	3355	4488
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	osoba	790	372	418

Źródło: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Przedstawione wyżej dane dotyczą wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku i nie odzwierciedlają aktualnej sytuacji. Należy założyć, iż obecnie w Gminie Oborniki, podobnie jak i w całym kraju, liczba osób z wykształceniem wyższym jest większa. Potwierdzeniem tego są dane GUS dotyczące wykształcenia mieszkańców powiatu obornickiego ze spisu powszechnego przeprowadzonego w 2002 i 2011 roku zawarte w tabeli 5.

Tabela 5. Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu obornickiego

Rodzaj wykształcenia	Jednostka miary	2002	2011	Zmiana 2011/2002
Wyższe	osoba	2823	5274	86,82%
Policealne	osoba	1196	14185	1086,04%
średnie razem	osoba	10999	8343	-24,15%
średnie ogólnokształcące	osoba	3100	4723	52,35%
średnie zawodowe	osoba	7899	16036	103,01%
zasadnicze zawodowe	osoba	14859	2778	-81,30%

podstawowe ukończone	osoba	14636	9368	-35,99%
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	osoba	1503	395	-73,72%

Źródło: Dane GUS (Narodowy Spis Powszechny 2002 Ludność, Narodowy Spis Powszechny 2011 Ludność)

Zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli 5 widoczny jest wyraźny wzrost liczby mieszkańców powiatu obornickiego o wykształceniu wyższym. Jest on równy 86,82% w ostatnich 9 latach, co jest bardzo pozytywnym sygnałem. Coraz więcej osób z powiatu decyduje się również na podjęcie edukacji, o czym świadczą:

- wzrost liczby osób z wykształceniem średnim i policealnym o 1086,04%,
- wzrost liczby osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 52,35%,
- spadek liczby osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia o 73,72%.

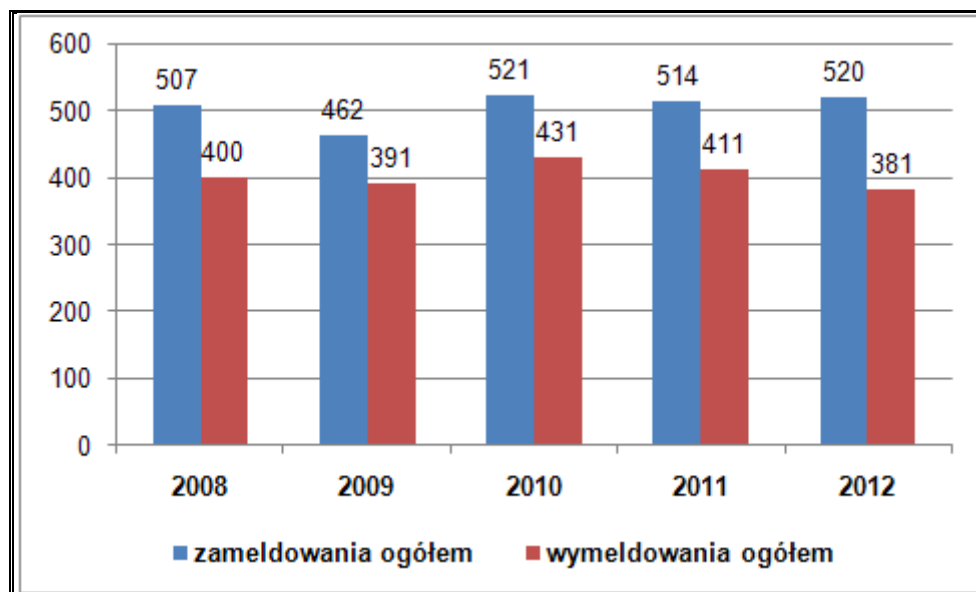
Należy zatem zakładać, że sytuacja w Gminie Oborniki obecnie kształtuje się podobnie.

MIGRACJE

Poprzez migracje rozumie się stałą lub czasową zmianę miejsca pobytu. Saldo migracji ma istotny wpływ na wysokość populacji danego obszaru.

W Gminie Oborniki w latach 2008 – 2012 zarówno liczba zameldowań jak i wymeldowań ulegała wahaniom. Największy spadek zameldowań odnotowano na przełomie lat 2008/2009, natomiast największy wzrost wymeldowań miał miejsce w latach 2009/2010. Ostatecznie, w 2012 roku, w porównaniu do roku 2008, liczba zameldowań spadła o 24,86%, zaś liczba wymeldowań spadła o 4,75%.

Wykres 2. Migracje w Gminie Oborniki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2008-2012 saldo migracji Gminy Oborniki (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) ulegało wahaniom. W latach 2008-2012 saldo migracji było dodatnie.

Szczegółowe dane dotyczące salda migracji na terenie Gminy Oborniki w ostatnich 5 latach, przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Migracje na pobyt stały gminne wg typu i kierunku

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
zameldowania ogółem	osoba	507	462	521	514	520
zameldowania z miast	osoba	325	291	291	321	305
zameldowania ze wsi	osoba	181	166	228	192	215
zameldowania z zagranicy	osoba	1	5	2	1	0
wymeldowania ogółem	osoba	400	391	431	411	381
wymeldowania do miast	osoba	182	172	204	182	178
wymeldowania na wieś	osoba	209	210	227	228	202
wymeldowania za granicę	osoba	9	9	0	1	1
saldo migracji ogółem	osoba	107	71	90	103	139

Źródło: Dane GUS

Atrakcyjna przyrodniczo lokalizacja Gminy, w niedalekiej odległości od głównych ośrodków miejskich Wielkopolski wpływa korzystnie na migracje.

PRZYROST NATURALNY

Na terenie Gminy Oborniki w latach 2008-2012 liczba urodzeń każdego roku przewyższała liczbę zgonów, co ukształtowało dodatnie wartości przyrostu naturalnego. Zjawisko to świadczy o potencjalnym wzroście liczby ludności Gminy w kolejnych latach.

Tabela 7. Przyrost naturalny

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia żywe	420	411	440	402	396
Zgony ogółem	276	288	230	261	252
Zgony niemowląt	2	1	1	1	2
Przyrost naturalny					
ogółem	144	123	210	141	144
mężczyźni	75	65	111	71	94
kobiety	69	58	99	70	50

Źródło: Dane GUS

3.1.3. Rynek pracy

Na koniec 2013 roku na terenie Gminy Oborniki działało 4021 podmiotów gospodarczych, z czego około 2,24% w sektorze publicznym.

W latach 2008-2013 liczba podmiotów gospodarczych na terenie analizowanej jednostki systematycznie rosła. W 2013 roku, w porównaniu do roku 2008, liczba podmiotów była wyższa o 0,55%. Jedynie liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego i liczba spółdzielni nie uległa zmianie, w pozostałych grupach liczba jednostek ulegała wahaniom.

Tabela 8. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Oborniki w latach 2008-2013

Wyszczególnienie		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podmioty gospodarki narodowej ogółem [podm. gosp]		4043	3877	3958	3909	4005	4021
Sektor publiczny	Ogółem	94	80	80	90	92	90
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	71	59	60	59	59	57
	spółki handlowe	8	7	7	7	8	6
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1	1	1
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	1	1	0	-	-	-
Sektor prywatny	Ogółem	3949	3797	3878	3819	3913	3931
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3306	3168	3222	3143	3198	3167
	spółki handlowe	179	185	190	205	218	242
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	46	48	45	48	47	45
	spółdzielnie	22	22	22	25	26	28
	fundacje	3	3	3	3	3	4
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	57	60	62	63	68	75

Źródło: Dane GUS

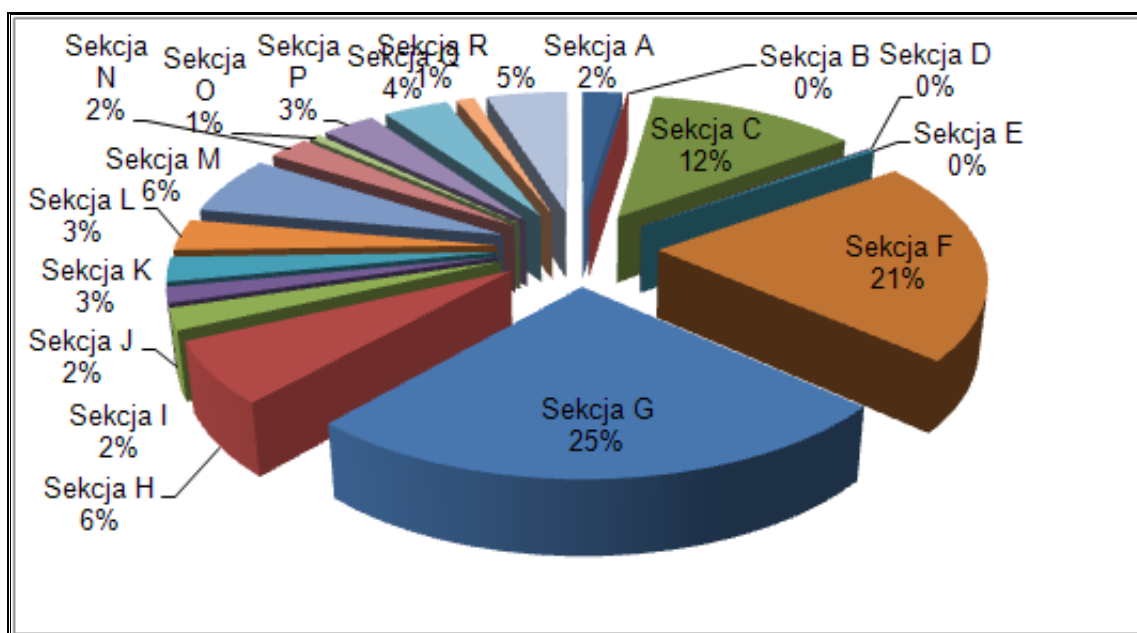
Na sektor prywatny, stanowiący 97,77% wszystkich podmiotów z terenu Gminy, składają się:

- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 3 167 podmiotów stanowiących 78,77% wszystkich podmiotów i 80,57% sektora prywatnego,
- spółki handlowe – 6,16% podmiotów sektora,
- spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego – 45 podmiotów,
- spółdzielnie – 28 podmiotów,
- fundacje - 4 podmioty,
- stowarzyszenia i organizacje społeczne – 1,91% podmiotów sektora.

Położenie Gminy Oborniki w atrakcyjnej lokalizacji województwa wielkopolskiego oraz istnienie sieci drogowej o istotnym znaczeniu stanowi dużą szansę rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy.

Zgodnie z wykresem 3, prywatna działalność gospodarcza prowadzona na terenie Gminy Oborniki koncentruje się głównie na: przetwórstwie przemysłowym, handlu hurtowym i detalicznym oraz budownictwie.

Wykres 3. Struktura działalności gospodarczej na terenie Gminy Oborniki w 2012 r. wg sekcji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E	Dostawa Wody.; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne

3.1.4. Gospodarka mieszkaniowa

Z danych GUS wynika, że w 2012 roku na terenie Gminy Oborniki znajdowały się 10 743 mieszkania o łącznej powierzchni 863 559 m².

Tabela 9. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Oborniki

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Ogółem						
Mieszkania	mieszk.	9591	9821	10398	10557	10743
Izby	izba	37827	38689	42047	42630	43353
pow. użytkowa mieszkań	m ²	746076	764928	834647	847723	863559
w miastach						
Mieszkania	mieszk.	5914	6086	6391	6443	6502
Izby	izba	22364	22898	24483	24692	24930
pow. użytkowa mieszkań	m ²	411163	422100	450353	454895	459686
na wsi						
Mieszkania	mieszk.	3677	3735	4007	4114	4241
izby	izba	15463	15791	17564	17938	18423
pow. użytkowa mieszkań	m ²	334913	342828	384294	392828	403873

Źródło: Dane GUS

Analizując wyposażenie budynków w instalacje techniczno-sanitarne należy zauważyć, że nie wszystkie mieszkania posiadają dostęp do podstawowych instalacji tj. wodociąg, łazienka czy centralne ogrzewanie. W 2012 roku 1,6% mieszkań na terenie miasta oraz 3,5% na obszarze wiejskim nie było podłączonych do wodociągu, 4,1% w mieście oraz 7,8% na wsi nie było wyposażonych w łazienkę, zaś 11,7% mieszkań w mieście oraz 14,2% na wsi nie posiadało centralnego ogrzewania.

Mimo, że z tabeli 10 wynika, że z każdym rokiem liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne nieznacznie rośnie, to jednak trzeba wziąć pod uwagę, że liczba mieszkań każdego roku również wzrasta.

Tabela 10. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne [%]

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
w miastach						
wodociąg	%	97,4	97,5	98,4	98,4	98,4
łazienka	%	92,4	92,6	95,8	95,8	95,9
centralne ogrzewanie	%	85,9	86,3	88,1	88,2	88,3
na wsi						
wodociąg	%	96,0	96,1	96,3	96,4	96,5
łazienka	%	88,0	88,2	91,8	92,0	92,2
centralne ogrzewanie	%	80,5	80,7	85,0	85,4	85,8

Źródło: Dane GUS

Zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych swoim obywatelom. Zakres odpowiedzialności obejmuje przede wszystkim zapewnienie lokali socjalnych dla mieszkańców o niskich dochodach. Lokale socjalne służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych osób ubogich nieposiadających tytułu prawnego do lokalu oraz osób eksmitowanych na podstawie orzeczenia sądowego.

Potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Gminy Oborniki do roku 2013 szacować można na podstawie ilości wniosków od osób ubiegających się o przydział lokali na przestrzeni ostatnich lat. W 2013 r. Gmina Oborniki dysponowała 6 mieszkaniami socjalnymi. Liczba mieszkań jest niewystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy Oborniki.

Z danych przedstawionych przez pracowników OPS w Obornikach wynika, że wg stanu na 31.12.2013 r., 162 rodziny oczekują na mieszkanie z gminnego zasobu mieszkaniowego.

3.1.5. Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom Gminy zapewniają:

- **Przychodnia Lekarza Rodzinnego s. c. „VITA”**
ul. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki;
- **Przychodnia Lekarza Rodzinnego s. c. „VITA KK”**
ul. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki;
- **Przychodnia Zespołu Lekarzy Rodzinnych „MEDIX” s. c.**
ul. Droga Leśna 35, 64-600 Oborniki;
- **Ośrodek Medycyny Środowiskowo–Rodzinnej „MULTI – MED.”**
ul. Piłsudskiego 76, 64-600 Oborniki;
- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Obornikach**
ul. Szpitalna 2, 64-600 Oborniki;
- **Szpital Rehabilitacyjno-Kardiologiczny w Kowanówku.**

W ramach **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Obornikach** funkcjonuje:

- 10 poradni specjalistycznych:
 - Poradnia ginekologiczno – położnicza;
 - Poradnia chirurgii ogólnej;
 - Poradnia chirurgii urazowo – ortopedycznej;
 - Poradnia urologiczna;
 - Poradnia zdrowia psychicznego;
 - Poradnia diabetologiczna;
 - Poradnia endokrynologiczna;
 - Poradnia pulmonologiczna;
 - Poradnia kardiologiczna;
 - POZ;
- 5 pracowni diagnostycznych:
 - RTG;
 - Tomografii Komputerowej;
 - USG;
 - Endoskopowa;
 - Ergometryczna.

W ramach działalności SPZOZ funkcjonuje dział pomocy doraźnej zorganizowany w:

- Zespół Ratownictwa Medycznego Podstawowy „P” w Rogoźnie;

- Zespół Ratownictwa Medycznego Specjalistyczny „S” w Obornikach.

Z pomocy medycznej w SPZOZ w Obornikach pacjenci mogą skorzystać w godzinach 8:00-18:00, a opieka lekarska i pielęgniarska nocna i świąteczna, ambulatoryjna i wyjazdowa jest dostępna w godz. przyjęć od piątku godz. 18:⁰⁰ do poniedziałku godz. 8:⁰⁰, a także w poniedziałek, wtorek, środę i czwartek godz. 18:⁰⁰ - 8:⁰⁰.

Dostęp do leków i środków opatrunkowych na terenie Gminy Oborniki jest zapewniany za pośrednictwem aptek oraz punktu aptecznego:

- „**Leśna**” ul. 25 Stycznia 22, 64-600 Oborniki;
- „**ANTIDOTUM**” Intermarche ul. 11 Listopada 2, 64-600 Oborniki;
- „**Obornicka**” ul. Piłsudskiego 1, 64-600 Oborniki;
- „**Panaceum**” ul. Obrzycka 46, 64-600 Oborniki;
- „**Dbam o Zdrowie**” ul. Zamkowa 1C, 64-600 Oborniki;
- „**Pod Wierzbą**” ul. Stefanowicza 33, 64-600 Oborniki;
- „**Św. Łukasza**” ul. Młyńska 8B, 64-600 Oborniki;
- „**Dr Max**” ul. Piłsudskiego 4, 64-600 Oborniki;
- **Punkt apteczny „Remedium”** Objezierze 7, 64-600 Oborniki.

3.1.6. Edukacja

Placówki szkolne znajdujące się na terenie Gminy są wyposażone w pracownie komputerowe, a także w infrastrukturę niezbędną do uprawiania sportu i rekreacji. Szkoły zapewniają również:

- kompetentnych nauczycieli i wychowawców,
- opiekę, przyjazne, bezpieczne i korzystne dla zdrowia warunki edukacji,
- poszanowanie praw ucznia,
- warunki prawidłowego rozwoju psychofizycznego i rekreacji,
- możliwość poznawania regionu i kraju.

Dodatkowo placówki starają się w sposób ciekawy i interesujący organizować czas wolny swoim podopiecznym. Uzdolnieni uczniowie mogą zawsze liczyć na fachową pomoc swoich nauczycieli, którzy wspierają w rozwoju oraz umacniają poczucie własnej wartości młodzieży. W zależności od zainteresowań młodzieży prowadzone są różnorodne zajęcia pozalekcyjne.

W tabeli 11 zawarto zestawienie informacji dotyczących funkcjonowania placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Gminy Oborniki w roku 2013.

Tabela 11. Edukacja na terenie Gminy Oborniki

Nazwa szkoły i adres	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba komputerów	Liczba etatów nauczycielskich
PRZEDSZKOLA				
Przedszkole Nr 1 „Bajeczka” ul. Droga Leśna 29, 64-600 Oborniki	204	11	0	21,64
Przedszkole Nr 2 „Słoneczny Świat” ul. Młyńska 2b, 64-600 Oborniki	158	10	0	16,31
Przedszkole Nr 4 „Bajka” ul. Staszica 23, 64-600 Oborniki	183	7	0	13
Przedszkole Nr 5 „Kolorowe Nutki” ul. Młyńska 2a, 64-600 Oborniki	57	2	0	4,17
SZKOŁY PODSTAWOWE				
Szkoła Podstawowa w Chrustowie Chrustowo 13, 64-606 Popówko	106	6	10	12,18
Szkoła Podstawowa w Objezierzu Objezierze 8, 64-600 Oborniki	149	6	16	11,92
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wojska Polskiego ul. Szkolna 7, 64-600 Oborniki	701	30	43	50,11
Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Czarnkowska 57, 64-600 Oborniki	287	13	20	34,97
Szkoła Podstawowa w Maniewie Maniewo 60, 64-605 Wargowo	95	6	16	13,51
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sycynie Sycyn 26A, 64-600 Oborniki	38	3	12	7,26

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI
W LATACH 2014-2024

Zespół Szkół w Kiszewie Szkoła Podstawowa w Kiszewie Kiszewo 51, 64-607 Kiszewo	70	6	22	15,88
Zespół Szkół w Rożnowie Szkoła Podstawowa w Rożnowie ul. Dworcowa 42, 64-600 Oborniki	200	10	20	29,47
Zespół Szkół w Obornikach Szkoła Podstawowa nr 4 w Obornikach ul. Obrzycka 88, 64-600 Oborniki	442	18	21	69,05
John Dewey School Pierwsza Niepubliczna Polsko-Angielska Szkoła Podstawowa w Obornikach ul. Piłsudskiego 62a, 64-600 Oborniki	57	4	15	-
GIMNAZJA				
Gimnazjum nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Obornikach ul. Piłsudskiego 28, 64-600 Oborniki	342	13	14	36,93
Zespół Szkół w Kiszewie Gimnazjum w Kiszewie Kiszewo 51, 64-607 Kiszewo	39	3	(Jak w Szkole Podstawowej)	(Jak w Szkole Podstawowej)
Zespół Szkół w Rożnowie Gimnazjum w Rożnowie ul. Dworcowa 42, 64-600 Oborniki	99	5	(Jak w Szkole Podstawowej)	(Jak w Szkole Podstawowej)
Zespół Szkół w Obornikach Gimnazjum nr 1 w Obornikach ul. Obrzycka 88, 64-600 Oborniki	375	14	25	(Jak w Szkole Podstawowej)
Prywatne Gimnazjum Nr 1 w Obornikach ul. Mickiewicza 3, 64-600 Oborniki	70	3	19 (własność LO)	-

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI
W LATACH 2014-2024

Gimnazjum przy Zespole Szkół w Objezierzu Objezierze 3, 64-600 Oborniki	92	4	15	32,15
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE				
Liceum Ogólnokształcące im. S. Wyspiańskiego ul. Mickiewicza 3, 64-600 Oborniki	374	12	30	26,37
Zespół Szkół im. gen. T. Kutrzeby ul. Ks. Szymańskiego 5, 64-600 Oborniki	527	19	112	32,85
Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. J. Twardowskiego w Kowanówku Kowanówko, ul. Miłowody 4, 64-600 Oborniki	101	13	16	33,25
Technikum przy Zespole Szkół w Objezierzu Objezierze 3, 64-600 Oborniki	165	6	15	32,15
Zespół Szkół Zawodowych przy Zespole Szkół w Objezierzu Objezierze 3, 64-600 Oborniki	49	2		

Źródło: OPS w Obornikach

Stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie kształcenia do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia, czyli tak zwany współczynnik skolaryzacji (brutto) w okresie 2008-2012 przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego [%]

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
szkoły podstawowe	99,50	98,35	101,56	102,23	101,08
Gimnazja	99,83	100,64	100,64	100,36	102,31

Źródło: Dane GUS

3.1.7. Kultura i sport

Na terenie Gminy Oborniki do organizacji pełniących funkcje kulturalne możemy zaliczyć:

- Koła Gospodyń Wiejskich działające we wszystkich wsiach sołeckich – obecnie organizacja zrzeszająca mieszkanki wsi działająca bez umocowania w przepisach prawnych,
- jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej,
- stowarzyszenia.

Celem stowarzyszeń jest wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi, wspieranie demokracji, budowanie społeczeństwa obywatelskiego w skali lokalnej oraz ochrona interesów mieszkańców. Działalność stowarzyszeń związana jest zarówno z problematyką lokalnego dziedzictwa kulturowego, jak również ze sprawami środowiska, turystyki, czy ochrony zdrowia.

Oprócz licznej grupy organizacji pozarządowych na terenie Gminy Oborniki, działalność o charakterze kulturalnym prowadzą także instytucje życia publicznego, które opisano poniżej.

1. Obornicki Ośrodek Kultury

Działalność kulturalna Gminy Oborniki jest w głównej mierze skupiona wokół **Obornickiego Ośrodka Kultury (OOK)**. W ofercie kulturalnej proponowanej przez OOK znajdują się wydarzenia o charakterze cyklicznym w tym m.in. koncerty, wieczory operetkowe i kabaretowe, przeglądy i prezentacje artystyczne oraz poranki dla najmłodszych. Ponadto, działalność OOK obejmuje również prowadzenie zajęć o charakterze edukacyjnym oraz warsztaty, które są dopasowane do potrzeb i oczekiwań mieszkańców Gminy znajdujących się w różnym wieku.

W ramach Obornickiego Ośrodka Kultury funkcjonują:

- Sekcje i grupy artystyczne m.in. Chór „Cantilena”, Chór „Con Brio”, Brass Band Oborniki, Obornicka Orkiestra Dęta, Grupa teatralna „Fintifluszka”, Kabaret „To nie ma nazwy”, Grupa taneczna „CatClan”, Grupa taneczna „One Step”, Zespół Ludowy „Maniewiaci”, Zespół Ludowy „Objezierze”, Zespół Ludowy „Rożnowianie”, Zespół wokalny „Sing Simile”, Zespół wokalny „Skrzaty”, Zespół wokalny „Tacy sami”.
- Warsztaty i zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz grup zorganizowanych,
- Sekcja brydża sportowego,
- Klub motocyklowy *Jastrzębie Dróg*,
- Współpraca w zakresie organizacji imprez regionalnych,
- Kompleksowa realizacja koncertów, imprez okolicznościowych, wystaw, festynów,
- Organizacyjna współpraca z Urzędem Miejskim, Starostwem Powiatowym.

2. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Antoniego Małeckiego w Obornikach

Biblioteka pełni ważną funkcję kulturalną na rzecz mieszkańców Gminy. W ramach funkcjonowania Biblioteki istnieją:

- Dziecięcy Klub Przyjaciół Biblioteki *Mądra Sowa*,
- **Izba Regionalna** - powstała z inicjatywy grupy miłośników historii naszego regionu, w oparciu o eksponaty pochodzące przede wszystkim z darów, zgromadzone w czterech podstawowych działach: archeologicznym, etnograficznym, dokumentów życia społecznego i militariów świadczących o przeszłości Ziemi Obornickiej,
- Towarzystwo Literackie *Poetycki Wędrowiec* - skupia pasjonatów poezji mieszkających na Ziemi Obornickiej,
- Dyskusyjny Klub Książki – członkowie spotykają się systematycznie 1 x w miesiącu i dyskutują na temat wybranej pozycji,
- Sekcja Książki Mówionej, z której korzystają osoby niedowidzące, niewidome, dyslektyczne oraz starsze po 70 roku życia,
- Formy pracy kulturalno – oświatowej: spotkania autorskie, prelekcje, odczyty, wykłady, lekcje biblioteczne, wieczory literackie, konkursy lokalne, spotkania z ciekawymi ludźmi, wystawy, wystawki w tym książek, i inne,

W Bibliotece swoją siedzibę ma **Uniwersytet Trzeciego Wieku, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Obornickiej.**

3. Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu Filia w Obornikach – Biblioteka prowadzi następujące działania kulturalne:

- Warsztaty i zajęcia dla młodzieży i dorosłych oraz grup zorganizowanych,
- Wystawy prac, zdjęć mieszkańców Gminy Oborniki,
- Lekcje biblioteczne, wystawki książek.

4. Łazienki w Obornikach – odbywają się w nich m. in.

- Koncerty, imprez okolicznościowe, festyny
- Miejsce rodzinno-turystycznej rekreacji

II. Obiekty dziedzictwa kulturowego

Oprócz obiektów użyteczności publicznej istotny wkład w życie kulturalne Gminy Oborniki stanowią obiekty dziedzictwa kulturowego.

1. W Obornikach zachował się **średniowieczny układ przestrzenny starego miasta**, z biegiem ulic prowadzących do Rynku, w kierunku przeprawy przez Wartę.

2. Rynek – zachował swoją wielkość, pierwotny kształt i turbinowy układ ulic, wychodzących po dwie z każdego narożnika. Z dawnej parterowej zabudowy zachował się dom nr 8 z połowy XIX w., południowej pierzei pięć kamienic secesyjnych z pocz. XX w., dwukondygnacyjnych, z dekoracją elewacji frontowych i częściowo zachowanymi attykami.

3. Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Obornikach - najstarszy zabytek Obornik wzniesiony na przełomie XV i XVI w. W późnobarokowym ołtarzu z połowy XVIII w. znajduje się obraz Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z XVIII/XIX w. Wewnątrz kościoła i zakrystii znajduje się m.in. płaskorzeźba wczesnobarokowa Matki Boskiej Różańcowej, krucyfiks z XVII w. oraz kielichy z XVII w.

4. Kościół p.w. Św. Józefa w Obornikach – neogotycki kościół wniesiony na przełomie XIX i XX w. dla gminy ewangelickiej. Strzelista wieża, zburzona w czasie walk o Oborniki w 1945 r., odbudowana została w 2000 r.

5. Kościół Św. Krzyża w Obornikach – odbudowany w 1766 r. Jednonawowy, z węższym prezbiterium i dobudowaną do niego zakrystią. Wyposażenie późnobarokowe i rokokowe w większości z okresu budowy kościoła.

6. Kościół p.w. Św. Bartłomieja w Objezierzu – wybudowany na przełomie XII i XIII w., wielokrotnie rozbudowywany, posiada wiele elementów romańskich, późnogotyckich i późnobarokowych.

7. Zespół pałacowo-parkowy w Objezierzu – wczesnoklasycystyczny pałac Węgorzewskich, wybudowany w latach 1786-1788 według adoptowanego projektu Pałacu w Siernikach architekta królewskiego Jana Christiana Kamzetera. W latach 1905-1906 dobudowano skrzydła. Tablice na ścianie zewnętrznej upamiętniają pobyty Adama Mickiewicza i J.I. Kraszewskiego. Wokół pałacu założono park krajobrazowy o powierzchni 8,5 ha z pomnikowymi drzewami i kopcem usypanym ku czci T. Kościuszki. Wieś Objezierze w końcu XVIII i w XIX w. stanowiła ośrodek polskiego życia kulturalnego i narodowego, upamiętniona przez A. Mickiewicza w „Panu Tadeuszu”. W Objezierzu gościli: Mickiewicz, Kraszewski, Niemcewicz, Odyniec, Syrokomla, Garczyński.

8. Kościół p.w. Św. Katarzyny w Rożnowie – wybudowany w XVIII w. Wyposażenie wnętrza barokowe. Na cmentarzu przykościelnym znajduje się grób brata Adama Mickiewicza –Franciszka.

9. Kościół p.w. Św. Michała Archaniola w Łukowie – wybudowany w roku 1780, w całości drewniany, kryty gontem, rokokowe wyposażenie wnętrza, obraz W. Graffa „Sztuka umierania”. W Łukowie znajduje się również zaniedbany, wybudowany na początku XIX w. pałac, w którym na przełomie 1831/32 r. gościł Adam Mickiewicz.

10. Pałac w Wargowie – wybudowany 1889 roku, z inicjatywy Teodora Żółtowskiego. Forma pałacu nawiązuje do epoki baroku, o czym świadczy chociażby hełm wieży przypominający zwieńczenia barokowych kościołów. Architekt pałacu stał się prekursorem tak zwanego stylu krajowego, który stał się popularny dwadzieścia lat później. Pałac został wyremontowany w latach 90-tych przez dawnych właścicieli posiadłości.

11. Pałac w Bąblinie – wybudowany w połowie XIX w.

12. Kościół p.w. Św. Mikołaja w Maniewie – wzniesiony w 1876 r., murowany.

13. Kaplica p.w. Św. Wawrzyńca w Ocieszynie – murowana, wzniesiona w II połowie XIX w.

III. Parafie rzymsko-katolickie:

- p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Obornikach,
- p.w. Św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Obornikach,
- p.w. Miłosierdzia Bożego w Obornikach,
- p.w. Św. Katarzyny w Rożnowie i Św. Michała w Łukowie,

- p.w. Św. Mikołaja w Maniewie,
- p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Objezierzu,
- p.w. Najświętszego Serca Jezusa i Św. Anny w Kiszewie,
- p.w. Św. Józefa Rzemieślnika w Popówku.

Animatorem sportu na terenie Gminy jest **Obornickie Centrum Sportu (OCS)**. W zarządzie OCS znajduje się infrastruktura umożliwiająca korzystanie z różnych form aktywności fizycznej, m.in. stadiony, wielofunkcyjne boiska ze sztuczną nawierzchnią, pełnowymiarowe hale w Obornikach i Objezierzu, sezonowe lodowisko, a także kąpielisko „Żwirki”.

OCS inicjuje m.in. zawody w biegach długodystansowych, w których uczestniczą sportowcy z całego kraju. Ponadto, OCS zajmuje się organizowaniem i propagowaniem imprez sportowych oraz rozgrywek ligowych, w których uczestniczą obornickie zespoły. W ramach działalności OCS prowadzone są bezpłatne zajęcia dla najmłodszych w ramach Akademii Wesołego Sportowca.

3.1.8. Organy wsparcia społecznego

OPS

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Oborniki jest **Ośrodek Pomocy Społecznej**, który jest jednostką pozostającą w strukturze organizacyjnej Gminy. Siedziba OPS mieści się przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego 76 w Obornikach.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone, które finansowane są z budżetu państwa oraz zadania własne, finansowane z budżetu gminy.

Zadania zlecone obejmują:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych,
- przyznanie i wypłacenie świadczeń ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej.

Zadania własne obejmują:

- opłacanie kosztów utrzymania z tytułu opieki i wychowania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub placówce,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków jednorazowych – celowych i okresowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy,
- ponoszenie kosztów utrzymania mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej,
- dofinansowanie do dożywiania dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych (program rządowy - dotacja),
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

W 2013 r. w OPS zatrudnionych było 24 pracowników na stanowiskach:

- Dyrektor,
- Finanse-Księgowość:
 - Główna księgowa,
 - Podinspektor,
 - Podinspektor ds. finansowych,
- Kancelaria:
 - Podinspektor,
- Sekcja metodyczna(Pracownicy socjalni):
 - Specjalista pracy socjalnej – 5 pracowników,
 - Starszy pracownik socjalny – 3 pracowników,
 - Pracownik socjalny – 3 pracowników,
 - Asystent rodziny,
- Świadczenia socjalne:
 - Starszy inspektor,
- Świadczenia rodzinne:
 - Inspektor,
 - Podinspektor,
 - Pracownik socjalny,
 - Pracownik socjalny,
- Dodatki mieszkaniowe:
 - Podinspektor,
- Dom Dziennego Pobytu„U Babci”:
 - Starszy inspektor.

Pracownicy zatrudnienie byli łącznie na 23,5 etatach:

- 1 etat- dyrektor,

- 2 etaty - księgowość,
- 11 etatów - pracownicy socjalni,
- 1 etat- pracownik obsługujący kancelarie,
- 1 etat- pracownik obsługujący dodatki mieszkaniowe,
- 1 etat - pracownik świadczeń,
- 4 etaty - pracownicy świadczeń rodzinnych,
- 1/2 etatu - radca prawny,
- 1 etat- inspektor Domu Dziennego Pobytu „U Babci”,
- 1 etat- asystent rodziny.

W 2013 roku OPS w Obornikach w ramach zadań własnych przyznał łącznie 139 042 świadczeń 2 404 osobom. Należy jednak uwzględnić, że niejednokrotnie osoby w trudnej sytuacji życiowej otrzymują pomoc z kilku tytułów. Faktyczną liczbę świadczeń społecznych przyznanych w ramach zadań własnych Gminy przedstawia tabela 13.

**Tabela 13. Świadczenia społeczne w ramach zadań własnych Gminy Oborniki
(stan na dzień 31.12.2013 r.)**

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem, w tym:	118	1.086	445 773,00	118	193
- przyznany dla osoby samotnie gospodarującej	83	826	394 133,00	83	88
- pozostającej w rodzinie	35	260	51 640,00	35	105
Zasiłki okresowe ogółem	367	1.190	351 899,00	362	1.083
- w tym środki własne	-	-	35.914	-	-
Dotacja	-	-	315.985	-	-
Przyznane z powodu bezrobocia	331	1.071	315.913	327	966
Przyznane z powodu niepełnosprawności	14	30	7.512	14	42
Posiłek	707	77.143	291.204	381	1.585
- w tym dla dzieci	654	72.870	272.623	356	1.526
Usługi opiekuńcze ogółem	89	58.373	689.532	87	150
Sprawienie pogrzebu	1	1	2.549	1	1
- w tym osobom bezdomnym	1	1	2.549	1	1
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	761	-	479.614	731	2.017

Praca socjalna	-	-	-	965	2.673
Skierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w tym domu	16	148	340 349,00	16	18
Razem	2 404	139 042	3 240 330,00	3 002,00	8 728

Źródło: Dane OPS w Obornikach

W tabeli 13 przedstawiono dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w Gminie Oborniki udzielonej przez OPS. Najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez OPS w 2013 roku stanowiły osoby dotknięte ubóstwem – 631 rodzin. Na przestrzeni lat 2008 – 2013 liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa zwiększyła się o 22,53%.

Drugim powodem przyznawania pomocy przez OPS było bezrobocie. Z tej przyczyny w 2013 roku udzielono pomocy 532 rodzinom liczącym łącznie 1 606 osób. W latach 2008-2013 nastąpił wzrost liczby rodzin dotkniętych problemem bezrobocia o 31,36%.

Trzecim powodem wsparcia udzielanego przez OPS w Obornikach jest długotrwała lub ciężka choroba. W 2013 roku z tego powodu udzielono wsparcia 499 rodzinom.

Tabela 14. Liczba beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez OPS w Obornikach

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					Liczba osób w tych rodzinach				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Ubóstwo	515	525	543	530	631	1622	1579	1594	1496	1786
Sieroctwo	2	1	0	0	1	9	6	0	0	3
Bezdomność	11	11	18	25	28	13	18	24	27	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	211	212	183	183	191	1014	1006	921	899	907
Bezrobocie	405	472	474	470	532	1314	1508	1534	1456	1606
Niepełnosprawność	353	340	359	363	368	888	853	881	863	898
Długotrwała lub ciężka choroba	488	458	489	479	499	1250	1222	1250	1146	1246
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	265	251	261	245	298	854	822	839	812	1032
- rodziny niepełne	171	158	160	133	182	540	494	512	444	611
- rodziny wielodzietne	91	91	76	30	38	138	126	142	162	206
Alkoholizm	41	41	57	55	54	112	101	119	101	86
Narkomania	1	1	2	2	4	1	1	2	5	7
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	20	30	32	28	32	36	69	63	48	45
Przemoc w rodzinie	5	4	1	6	7	18	16	5	18	25
Brak umiejętności w przystosowaniu do	1	0	0	-	-	1	0	0	-	-

życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze										
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	10	2	8	9	21	30	6	31	31	55
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	4	0	0	0	0	7	0	0	0

Źródło: Dane OPS w Obornikach

POZOSTAŁE ORGANY

Na terenie Gminy Oborniki funkcjonują także:

1. Świetlice środowiskowe:

- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Promyk”** ul. Marsz. J. Piłsudskiego 56a, 64-600 Oborniki (wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy)
- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Iskierka”** ul. Droga Leśna 60, 64-600 Oborniki (wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy)
- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Słoneczko”**, Objezierze 24a, 64-600 Oborniki (wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy)

2. Dom Dziennego Pobytu „U Babci” w Obornikach, ul. Szpitalna 3, 64-600 Oborniki

Do DDP „U Babci” uczęszcza stale 16 osób z terenu Gminy Oborniki, najczęściej są to emeryci i renciści. Ponadto miejsce to służy do spotkań w celu przeprowadzania szkoleń pracowniczych jak i spotkań beneficjentów realizujących projekty unijne, spotkań wolontariuszy, itp. Działalność DDP skupia się na zaspokajaniu potrzeb ludzi starszych poprzez aktywizowanie ich, wypełnianie czasu wolnego, przeciwdziałanie monotonii, nudzie i samotności. Funkcjonowanie DDP zwiększa szansę samodzielności, niezależności, opóźnia starość głównie poprzez wypoczynek, prowadzenie ciekawych rozmów, gry, słuchanie ulubionych audycji radiowych, śpiewanie pieśni i piosenek, oglądania ulubionych programów telewizyjnych oraz czytanie prasy. W okresach od stycznia do czerwca i od września do grudnia wydawane są posiłki dla osób, które spełniają kryteria ustawy o pomocy społecznej. Dziennie wydawanych jest ok. 35 obiadów dla osób potrzebujących z terenu Gminy Oborniki. W 2013 roku z pomocy oferowanej przez Dom Dziennego Pobytu łącznie korzystały 42 osoby.

3.1.9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Na terenie Gminy Oborniki funkcjonuje obecnie 114 stowarzyszeń wpisanych do rejestru stowarzyszeń, które zaprezentowano w tabeli nr 15.

Tabela 15. Zestawienie stowarzyszeń

Lp.	Numer KRS	Nazwa	Gmina	Siedziba	Adres
1	0000154454	Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami W Polsce Oddział Oborniki	Oborniki	Oborniki	Ul. 1 Maja 32 A Oborniki 64-600 Oborniki
2	0000077740	Ochotnicza Straż Pożarna W Uścikowie	Oborniki	Uścikowo	Ul. Uścikowo 37 Uścikowo 64-600 Oborniki
3	0000061235	Ochotnicza Straż Pożarna W Maniewie	Oborniki	Maniewo	Maniewo 64-605 Wargowo
4	0000079324	Ochotnicza Straż Pożarna W Bąblinie	Oborniki	Bąblin	Bąblin 64-607 Kiszewo
5	0000079768	Ochotnicza Straż Pożarna W Nowołoskońcu	Oborniki	Nowołoskoniec	Nowołoskoniec 64-600 Oborniki
7	000007926	Ochotnicza Straż Pożarna W Ocieszynie	Oborniki	Ocieszyn	Ocieszyn 64-600 Oborniki
8	0000035813	Ochotnicza Straż Pożarna W Kiszewie	Oborniki	Kiszewo	Kiszewo 64-607 Kiszewo
9	0000047479	Ochotnicza Straż Pożarna W Pacholewie	Oborniki	Pacholewo	64-604 Uchorowo
10	0000044676	Ochotnicza Straż Pożarna W Dąbrówce Leśnej	Oborniki	Dąbrówka Leśna	Dąbrówka Leśna 64-600 Oborniki
11	0000046550	Ochotnicza Straż Pożarna W Świerkówkach	Oborniki	Świerkówki	Świerkówki 64-605 Wargowo
12	0000033139	Ochotnicza Straż Pożarna W Chrustowie	Oborniki	Chrustowo	Chrustowo 64-600 Oborniki
13	0000036685	Ochotnicza Straż Pożarna W Nieczajnie	Oborniki	Nieczajna	Nieczajna 64-606 Popówko
14	0000055562	Ochotnicza Straż Pożarna W Rożnowie	Oborniki	Rożnowo	Rożnowo 64-600 Oborniki
15	0000047004	Ochotnicza Straż Pożarna	Oborniki	Objezierze	Objezierze

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI
W LATACH 2014-2024

		W Objezierzu			64-600 Oborniki
16	0000079166	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom I Młodzieży Niepełnosprawnej "Przyjaciel" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Piłsudskiego 52a Oborniki 64-600 Oborniki
17	0000075126	Towarzystwo Kulturalne Objezierza I Okolic W Objezierzu	Oborniki	Objezierze	Ul. Objezierze 33 Lok. 3 Objezierze 64-600 Oborniki
18	0000075026	Rodzina Serca Miłości Ukrzyżowanej W Bąblińcu	Oborniki	Bąbliniec	Ul. Bąbliniec 4 Bąbliniec 64-607 Kiszewo
19	0000114345	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział W Obornikach	Oborniki	Kowanówko	Ul. Miłowody 2 Kowanówko 64-600 Oborniki
20	0000075166	Stowarzyszenie "Nad Wartą, Wełną I Flintą" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. 11 Listopada 2a Oborniki 64-600 Oborniki
21	0000106108	Związek Kombatanów Rp I Byłych Więźniów Politycznych Koło W Obornikach	Oborniki	Starostwo Powiatowe W Obornikach	Ul. 11 Listopada 2a Oborniki 64-600 Oborniki
22	0000187542	Obywatelski Komitet Samorządowy Ziemi Obornickiej W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Powstańców Wlkp 34 Lok. 17 Oborniki 64-600 Oborniki
24	0000034828	Międzyszakładowy Klub Sportowy "Sparta" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Objezierska 2 Oborniki 64-600 Oborniki
25	0000076054	Obornicki Klub Sportowy "Do Shotokan" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Droga Leśna 39 Lok. 30 Oborniki 64-600 Oborniki
26	0000082207	Ludowy Klub Sportowy "Tęcza" W Lulinie	Oborniki	Lulin	Lulin 64-606 Popówko
27	0000078538	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Lech" W Obornikach	Oborniki	Dąbrówka Leśna	Ul. Gajowa 11 Lok. 2 Dąbrówka Leśna 64-600 Oborniki
57	0000209073	Towarzystwo Tenisa Ziemnego W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Objezierska 2 Oborniki 64-600 Oborniki
62	0000055263	Obornickie Stowarzyszenie Lotnicze W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Wybudowanie 129 Oborniki 64-600 Oborniki
63	0000099048	Gminne Stowarzyszenie Handlu I Usług W	Oborniki	Oborniki	Ul. Rynek 14 Oborniki

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI
W LATACH 2014-2024

		Obornikach			64-600 Oborniki
68	0000139743	Obornickie Towarzystwo Brydżowe "Takrys" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Łukowska 11 Oborniki 64-600 Oborniki
69	0000172844	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Piłki Ręcznej "Sparta" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Chłopska 1 Oborniki 64-600 Oborniki
70	0000094699	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Oborniki	Oborniki	Oborniki	Ul. Mickiewicza 4 Oborniki 65-600 Oborniki
71	0000185189	Wielkopolskie Stowarzyszenie Samorządowo-Kulturalne "Stowarzyszeni i Gospodarni" W Obornikach	Oborniki	Kowanówko	Ul. Jałowcowa 2 Kowanówko 64-600 Oborniki
73	0000109984	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Młyńska 8b Oborniki 64-600 Oborniki
77	0000250874	Stowarzyszenie "Dwójeczka" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Szkolna 7 Oborniki 64-600 Oborniki
79	0000313174	Oddział Powiatowy Związku Osp Rp W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. 11 Listopada 16 Oborniki 64-600 Oborniki
80	0000271672	Chór Mieszany "Cantilena" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Mickiewicza 3 Oborniki 64-600 Oborniki
85	0000301114	Stowarzyszenie Ots "Motoklub" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Droga Leśna 7 Oborniki 64-600 Oborniki
87	0000311237	Towarzystwo Miłośników Ziem Obornickiej W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Kopernika 10 Oborniki 64-600 Oborniki
88	0000316508	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych W Obornikach	Oborniki	Marszewiec	Ul. Marszewiec 13 Marszewiec 64-600 Oborniki
89	0000314053	Stowarzyszenie Amazonki Im. Świętej Siostry Faustyny W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Droga Leśna 60 Oborniki 64-600 Oborniki
94	0000348840	Poznański Regiment Odrzodowy Strzelców Czarnoprochowych W Dąbrówce Leśnej	Oborniki	Dąbrówka Leśna	Ul. Św. Huberta 5 Dąbrówka Leśna 64-600 Oborniki
95	0000358954	Stowarzyszenie Na Rzecz Kobiet "Ja, Kobieta" W	Oborniki	Oborniki	Ul. Wierzbowa 12 Oborniki

		Obornikach			64-600 Oborniki
96	0000371683	Stowarzyszenie "Słoneczny Świat" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Młyńska 2b Oborniki 64-600 Oborniki
99	0000390692	Uniwersytet Trzeciego Wieku W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Kopernika 10 Oborniki 64-600 Oborniki
100	0000393448	Wspólnota Wolontariuszy Hospicyjnych "Ludzki Gest" Im. Jana Pawła II W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Droga Leśna 60 Oborniki 64-600 Oborniki
101	0000398888	Obornickie Stowarzyszenie Wodniackie "Aplaga" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Wodna 3 Oborniki 64-600 Oborniki
103	0000403464	Stowarzyszenie Chór Pro Musica W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Młyńska 8d Lok. 54 Oborniki 64-600 Oborniki
104	0000401589	Stowarzyszenie Bogdanowo - Zawsze Aktywni W Bogdanowie	Oborniki	Bogdanowo	Ul. Bogdanowo 30 Bogdanowo 64-600 Oborniki
106	0000428039	Stowarzyszenie Kulturalne Branss Band Oborniki	Oborniki	Oborniki	Ul. Droga Leśna 31 Lok. 29 Oborniki 64-600 Oborniki
110	0000461521	Towarzystwo Miłośników Dziedzictwa Kulturowego I Przyrody Wielkopolski "Siedlisko"	Oborniki	Sycyn	Ul. Sycyn 26 Oborniki 64-600
111	0000469510	Stowarzyszenie Rożnowo Razem W Rożnowie	Oborniki	Swietlica Wiejska W Rożnowie	Ul. Franciszka Mickiewicza 19 Rożnowo 64-600 Oborniki
112	0000484113	Stowarzyszenie "Nw Włóczykije"	Oborniki	Kowanówko	Ul. Modrzewiowa 9 Kowanówko 64-600 Oborniki
114	0000494389	Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych "Mały Elf" W Obornikach	Oborniki	Oborniki	Ul. Kowska 1 Oborniki 64-600 Oborniki

Źródło: Starostwo Powiatowe w Obornikach

Charakterystyka działalności organizacji pozarządowych

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę działalności organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze Gminy Oborniki.

- Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Obornikach** - TOZ w Obornikach zostało założone w 1996 roku przy schronisku AZOREK. Członkowie TOZ

byli inicjatorami powstania schroniska w Obornikach i nadaniu mu nazwy "Azorek". Do zadań realizowanych przez TOZ należą:

- opieka nad bezdomnymi zwierzętami,
- przeciwdziałanie aktom przemocy wobec zwierząt,
- dokarmianie bezdomnych kotów oraz zapewnienie bezdomnym kotom miejsc do ich bezpiecznego pobytu,
- dokarmianie zimą ptaków,
- wyłapywanie bezdomnych kotów, osvajanie ich, leczenie, szczepienie, sterylizację i znajdowanie nowych domów,
- pomoc dla schroniska „Azorek”, znajdowanie pieskom z Azorka nowych domów.

2. **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „PRZYJACIEL” w Obornikach** - Stowarzyszenie powstało z inicjatywy rodziców niepełnosprawnych dzieci w 1992 roku. Stowarzyszenie stanowi całkowicie niezależną grupą nieformalną i działa na rzecz osób niepełnosprawnych.

Celem stowarzyszenia jest:

- prowadzenie działalności pożytku publicznego,
- prowadzenie działalności opiekuńczej i rehabilitacyjnej oraz ochrony i promocji zdrowia osób niepełnosprawnych,
- współpraca i pomoc społeczna, w tym pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i integracyjnej oraz krajoznawczo-wypoczynkowej na rzecz dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych.

3. **Towarzystwo Kulturalne Objezierza i Okolic w Objezierzu** - Działanie Towarzystwa skupia się przede wszystkim na ochronie zabytków i dziedzictwa kulturowego miejscowości, organizowaniu imprez kulturalnych, spotkań z ciekawymi ludźmi, promocji turystycznej Objezierza. Do głównych obszarów działań Towarzystwa należą:

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

4. **Rodzina Serca Miłości Ukrzyżowanej w Bąblińcu** – jest to stowarzyszenie wiernych zatwierdzone w Kościele przez Arcybiskupa Poznańskiego w 1996 r.

Głównym zadaniem i powołaniem Rodziny jest taka formacja członków, dzięki której będą dążyć do świętości w zwyczajnym, codziennym życiu w świecie, na drodze całkowitego oddania się Bogu na ofiarę zadośćuczynienia za świat i służyć dziełu

zbawienia jako uległe narzędzia w rękach Boga. Członkami wspólnoty są osoby żyjące w różnych stanach: osoby stanu wolnego, małżeństwa oraz duchowni.

5. **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Obornikach** - TPD jest ogólnopolskim, pozarządowym stowarzyszeniem prowadzącym działalność na rzecz dzieci. Od 1999 r. TPD wznowiło działalność na terenie Miasta i Gminy Oborniki. Towarzystwo jest rzecznikiem dziecka, chroni i promuje jego prawa z poszanowaniem praw i obowiązków jego rodziców, opiekunów oraz innych odpowiedzialnych za nie osób. Celem Towarzystwa jest troska o jakość warunków życia dziecka, jego wszechstronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość i godność, równość szans życiowych.
6. **Stowarzyszenie „Nad Wartą, Wełną i Flintą” w Obornikach** – Motto stowarzyszenia to: *Cudze chwalicie swego nie znacie, sami nie wiecie co posiadacie*. Celem Stowarzyszenia jest m.in.:
 - propagowanie walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu obornickiego,
 - monitorowanie bieżącego stanu środowiska naturalnego, sygnalizowanie zagrożeń i proponowanie działań zapobiegawczych,
 - szukanie sposobności wykorzystania dla dobra społeczności lokalnej możliwości przyrodniczych, gospodarczych i kulturowych Powiatu Obornickiego.
7. **Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Obornikach** - ZKRP i BWP jest organizacją kombatancką o charakterze wielośrodowiskowym, zrzeszającą obywateli polskich, którzy walczyli o wolność, suwerenność i niepodległość Ojczyzny w formacjach Wojska Polskiego, sojusznicznych armii państw koalicji antyhitlerowskiej, podziemnych organizacjach ruchu oporu oraz byłych więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych i stalinowskich łagrów.

Do głównych celów działalności związku należą:

 - kultywowanie polskiej tradycji oraz pamięci narodowej, troska o mogiły poległych,
 - świadczenia pomocy socjalnej członkom koła i ich rodzinom,
 - propagowanie wiedzy o walkach żołnierza polskiego na wszystkich frontach II wojny światowej.
8. **Związek Inwalidów Wojennych RP - Zarząd Oddziału w Obornikach** – Związek broni praw inwalidów: wojennych, wojskowych ze służby zasadniczej i osób represjonowanych.

Do głównych celów działalności związku należą:

 - kultywowanie polskiej tradycji oraz pamięci narodowej, troska o mogiły poległych,
 - świadczenia pomocy socjalnej członkom koła i ich rodzinom,
 - propagowanie wiedzy o walkach żołnierza polskiego na wszystkich frontach II wojny światowej.

9. Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Miejsko – Gminny w Obornikach –

PKPS zatrudnia osoby, które opiekują się osobami chorymi, samotnymi oraz osobami, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób.

Do głównych celów działalności związku należą:

- organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- udzielanie różnorodnej pomocy głównie rzeczowej,
- współpraca i współdziałanie z innymi organizacjami społecznymi.

10. Ludowy Klub Sportowy „Orkan” w Objezierzu – Klub realizuje następujące cele:

Krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie działania klubu oraz wychowanie dzieci i młodzieży przez kulturę fizyczną i sport oraz czynny udział w życiu społecznym wsi.

Klub realizuje swoje cele m.in. poprzez:

uczestnictwo w rozgrywkach i zawodach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim,
organizowanie zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych,
prowadzenie działalności szkoleniowej.

11. Uczniowski Klub Sportowy Tenisa Stołowego w Obornikach - Stowarzyszenie
zrzeszające uczniów, rodziców, nauczycieli i sympatyków tenisa stołowego

Do głównych celów działalności klubu należą:

- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o bazę szkolną i gminną,
- rozwijanie zainteresowanie tenisem stołowym,
- uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym,
- organizowanie działalności sportową z uwzględnieniem funkcji zdrowotnych/m.in. wypoczynek wakacyjny,
- rozwijanie sportu wyczynowego,
- organizowanie imprez masowych dla mieszkańców m.in. z okazji świąt państwowych.

12. Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy Szkole Podstawowej nr 3 w Obornikach -

Klub realizuje swoje cele m.in. przez:

- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków klubu,

- angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych,
- uczestnictwo w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim,
- organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkoły w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej,
- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych klubu,
- prowadzenie zadań i działań związanych z profilaktyką w powiązaniu ze sportem w środowisku klubowym i szkolnym.

13. Gminne Stowarzyszenie Handlu i Usług w Obornikach – Prowadzi działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości.

14. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Oborniki - Głównym zadaniem ZHP w Obornikach jest wychowywanie i kształtowanie młodego człowieka jak i pomoc w dorastaniu i określaniu swojej drogi życiowej. Gromady zuchowe i drużyny harcerskie działające na terenie Powiatu Obornickiego zrzeszają dzieci i młodzież z różnych środowisk o różnym bagażu kulturowym. Hufiec Oborniki oferuje:

- organizację rajdów tematycznych,
- organizację biwaków, obozów,
- zloty środowisk np.: harcerskich, skautowych,
- miejsce na biwaki i obozy na Stacji Harcerskiej "Gniazdo" w Kowanówku,
- obsługę imprez masowych,
- prowadzenie warsztatów,
- kursy np.: pierwsza pomoc,
- wykwalifikowaną kadrę instruktorów/opiekunów dzieci i młodzieży.

15. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Obornikach – PZERiI jest pozarządową organizacją społeczną, samodzielną i niezależną. Do głównych celów działalności związku należą:

- ochrona i reprezentacja interesów emerytów i rencistów,
- pośrednictwo w rozwiązywaniu życiowych problemów członków,
- udzielanie pomocy socjalnej,
- bardzo szeroka propozycja możliwości aktywnego spędzania czasu m.in. rajdy rowerowe, imprezy towarzyskie.

16. Chór Mieszany „Cantilena” w Obornikach - Celem Stowarzyszenia jest:

- rozwijanie i propagowanie kultury muzycznej w środowisku lokalnym i na terenie Polski,
- popularyzowanie polskiej twórczości muzycznej za granicą,
- podnoszenie poziomu artystycznego członków Stowarzyszenia w ramach amatorskiego, społecznego ruchu chóralnego,
- społeczno-wychowawcze działanie dla umuzykalnienia młodzieży,
- przygotowanie do czynnego działania w kulturze,
- stworzenie warunków do wymiany doświadczeń i współpracy z podobnymi organizacjami w kraju i za granicą.

17. Stowarzyszenie Obornickie Towarzystwo Sportowe "Motoklub Oborniki" - Obszary działań:

- wspieranie i upowszechnianie sportów motocyklowych,
- organizowanie imprez motocrossowych w Obornikach (Mistrzostw Polski w Motocrossie, Pucharu Polski w Motocrossie i Quadcrossie, Mistrzostw Strefy Zachodniej Polski w Motocrossie i Cross Country).

18. Towarzystwo Miłośników Ziemi Obornickiej w Obornikach - Ogólne cele działań Towarzystwa to:

- propagowanie historii, kultury i obyczajów Ziemi Obornickiej,
- inicjowanie i organizowanie różnorodnych form życia kulturalnego,
- promocja Ziemi Obornickiej,
- inspirowanie i kierowanie działaniami, służącymi wszechstronnemu rozwojowi społeczności lokalnej,
- kształtowanie więzi lokalnej i regionalnej.

19. Ochronka „Franciszek” przy Towarzystwie Przywracania Rodziny w Obornikach -

Głównym celem Towarzystwa Przywracania Rodziny jest przeciwdziałanie osamotnieniu dziecka. Ochronka "Franciszek" jest małym domem dziecka. Placówka prowadzi całodobową opiekę nad dziećmi w młodszym wieku, których rodzice nie mogą pełnić ról rodzicielskich. Jej celem w zależności od sytuacji jest jak najszybszy powrót dzieci do rodziny naturalnej lub skierowanie dzieci do najlepszej rodziny zastępczej lub adopcyjnej.

20. Stowarzyszenie Amazonek im. Świętej Siostry Faustyny w Obornikach - Cele działań:

- szeroko pojęta rehabilitacja fizyczna, psychiczna i społeczna kobiet po zabiegu mastektomii,
- informowanie społeczeństwa o problematyce kobiecych chorób nowotworowych,

- organizowanie leczenia sanatoryjnego, przywracającego sprawność i podnoszenie kondycji fizycznej i psychicznej po zabiegu,
- informowanie i szerzenie idei wczesnego wykrywania chorób nowotworowych u kobiet oraz skuteczności metod leczenia.

21. Poznański Regiment Odprzodowy Strzelców Czarnoprochowych w Dąbrowce Leśnej – Grupa zrzeszająca miłośników strzelectwa oraz uzbrojenia i wojskowości.

22. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Obornikach - Uroczysta sesja inaugurująca działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Obornikach odbyła się w dniu 29 września 2011 roku. Celem UTW jest podejmowanie i rozwijanie społecznych inicjatyw naukowych, oświatowych, kulturalnych, charytatywnych, opiekuńczych, ekologicznych, dotyczących rehabilitacji osób starszych i niepełnosprawnych, a także turystyki, kultury fizycznej i sportu. Uniwersytet swoje cele realizuje się m.in. przez: sekcje zainteresowań, zespoły przedmiotowe, organizowanie wykładów, seminariów, sesji naukowych, konferencji, szkoleń, zebrań dyskusyjnych i spotkań tematycznych i innych form kształcenia ustawicznego.

23. Wspólnota Wolontariuszy Hospicyjnych „Ludzki Gest” im. Jana Pawła II w Obornikach – Działalność Stowarzyszenia ma na celu:

- sprawowanie opieki nad osobami chorymi w fazie terminalnej choroby nowotworowej
- wykonywanie prostych zabiegów pielęgnacyjnych nad chorym
- wspomaganie rodziny chorego w sprawowaniu opieki nad podopiecznym.

24. Obornickie Stowarzyszenie Wodniackie "Aplaga" - Celem ogólnym Stowarzyszenia jest popularyzacja turystyki, rekreacji i sportów wodnych ze szczególnym uwzględnieniem terenu powiatu obornickiego.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele m.in. poprzez:

- zainicjowanie i wspieranie budowy przystani wodnej pełniącej rolę ogólnodostępnej mariny i ośrodka rekreacyjnego dla mieszkańców regionu,
- prowadzenie działalności edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu wychowania wodnego, ochrony środowiska, turystyki i rekreacji, modelarstwa, skutnictwa oraz bezpieczeństwa na wodzie, a także szkolenia kajakowego, wioślarskiego, żeglarskiego, motorowodnego, nurkowego, ratownictwa wodnego oraz kształcenia instruktorów specjalności wodnych,
- tworzenie i prowadzenie zespołów oraz klubów wodniackich - żeglarskich i motorowodnych.

25. Stowarzyszenie Chór „Pro Musica” w Obornikach – Do głównych obszarów działań Stowarzyszenia należą: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

26. „**Stowarzyszenie Bogdanowo – Zawsze Aktywni**” w Bogdanowie - Celami Stowarzyszenia są m.in.:

- stwarzanie możliwości wszechstronnego psychofizycznego rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych,
- integracja środowiska lokalnego,
- inicjowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych akcji podnoszących jakość życia mieszkańców obszarów wiejskich,
- pobudzanie środowiska lokalnego do działania, kształtowania właściwych postaw obywatelskich wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- promocja wsi, Gminy Oborniki oraz Powiatu Obornickiego,
- ochrona dziedzictwa kulturowego wsi, Gminy Oborniki oraz Powiatu Obornickiego.

Gmina Oborniki dąży do efektywnego wykorzystania aktywności społecznej w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy. Swoją współpracę z organizacjami pozarządowymi Gmina opiera na przyjmowanym zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536 z późn. zm.) „*Programie współpracy Gminy Oborniki z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego*”.

Przedmiotem współpracy Gminy Oborniki z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest zaspokajanie zadań publicznych o charakterze lokalnym:

- realizacja zadań określonych w ustawie,
- podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców,
- identyfikowanie potrzeb społecznych i określanie sposobu ich realizacji,
- konsultowanie aktów prawa miejscowego w formie i zakresie określonym w Programie.

W Programie określono główne i szczegółowe cele, zasady i formy współpracy oraz zadania objęte Programem.

Głównym celem Programu jest *zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.*

Cele szczegółowe, które mają przyczynić się do osiągnięcia celu głównego to:

1. *poprawa jakości życia mieszkańców,*
2. *otwarcie na innowacyjność w realizowaniu zadań publicznych,*
3. *wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz stworzenie warunków do zwiększania aktywności społecznej,*

4. *umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycję,*
5. *racjonalne wykorzystanie środków publicznych kierowanych do sektora społecznego.*

Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy z organizacjami pozarządowymi jest prowadzenie przez nie działalności na terenie Gminy lub na rzecz jej mieszkańców. Współpraca Gminy Oborniki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opiera się zasadach: partnerstwa, pomocniczości, suwerenności, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Zadania objęte Programem zostały pogrupowane w następujące obszary:

- pomoc społeczna,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- ekologia i ochrona zwierząt i ochrona środowiska przyrodniczego,
- turystyka i krajoznawstwo,
- ratownictwo i ochrona ludności,
- promocja i organizacja wolontariatu,
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.

3.2. Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Oborniki

3.2.1. Bezrobocie

Gmina Oborniki na terenie wiejskim ma głównie charakter rolniczy, stąd głównym miejscem zatrudnienia i głównym źródłem dochodów dla mieszkańców są gospodarstwa rolne. Na terenie miejskim Gminy ludność pracuje głównie w sektorze prywatnym.

W 2012 roku na terenie Gminy Oborniki zarejestrowanych było 1 472 osób bezrobotnych, z których 57,75% stanowiły kobiety. W latach 2008 – 2012 liczba bezrobotnych na terenie Gminy zwiększyła się ponad dwukrotnie. Pomimo iż taki wzrost bezrobocia budzi niepokój, należy pamiętać, że statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz tego zjawiska głównie ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz „pracy na czarno”.

Analizując strukturę bezrobocia, należy zauważyć, że w latach 2008-2012:

- liczba bezrobotnych absolwentów do 12 miesięcy od zakończenia szkoły zmniejszyła się o 8,34%, w 2013 roku liczba ta wyniosła 77 osób,
- ze względu na wiek osób bezrobotnych, najliczniejszą grupę stanowiły osoby pomiędzy 26 a 50 rokiem życia, również w tej grupie nastąpił największy wzrost liczby bezrobotnych (ok. 23,79%),
- ze względu na czas pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne od 1 do 12 miesięcy. Największy wzrost nastąpił w grupie bezrobotnych od 12 do 24 miesięcy – liczba bezrobotnych w tej grupie wzrosła o 148 osób,
- pod względem wykształcenia, wśród osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,73%) - ich liczba wzrosła o około 14,58%,
- o 65 osób wzrosła liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej oraz wykształceniem gimnazjalnym.

Tabela 16. Charakterystyka osób bezrobotnych na terenie Gminy Oborniki

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba osób bezrobotnych OGÓŁEM: w tym:	1162	1195	1216	1472	1352
- kobiet	702	711	770	850	807
- mężczyzn	460	484	446	622	545
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	304	251	244	285	238
Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły	84	91	80	82	77
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	51	41	58	80	95
Liczba osób bezrobotnych wg wieku:					
- bezrobotni do 25 roku życia	325	297	307	318	252
- bezrobotni od 26 do 50 roku życia	618	644	652	822	756
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	219	254	257	332	344
Liczba osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy:					
- bezrobotni do 1 miesiąca	146	129	109	119	107
- bezrobotni od 1 do 12 miesięcy	841	771	765	945	791
- bezrobotni od 12 do 24 miesięcy	103	217	180	237	251
- bezrobotni powyżej 24 miesięcy	72	78	162	171	203
Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia:					
- wykształcenie podstawowe i poniżej oraz wykształcenie gimnazjalne	324	304	313	390	389
- wykształcenie zasadnicze zawodowe	398	425	425	502	456
- wykształcenie średnie (LO, policealne, średnie zawodowe)	365	380	374	468	404
- wykształcenie wyższe	75	86	104	112	103

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Obornikach

Udział bezrobotnych w Gminie Oborniki w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2012 roku wynosił ogółem 6,8%, dla mężczyzn 5,4%, zaś dla kobiet 8,3%.

Tabela 17. Struktura bezrobocia na terenie Gminy Oborniki w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci					
ogółem	2,9	5,4	5,5	5,6	6,8
mężczyźni	1,6	4,1	4,2	3,9	5,4
kobiety	4,1	6,8	6,9	7,5	8,3

Źródło: Dane GUS

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci na terenie Gminy Oborniki jest minimalnie niższy niż na terenie całego powiatu obornickiego, dla którego odsetek ten wynosi 7,0%. Zestawienie liczby osób bezrobotnych w Gminie i na terenie powiatu obornickiego zawiera tabela 18.

Tabela 18. Bezrobocie w powiecie obornickim w 2012 roku

Liczba bezrobotnych w 2012 roku	Powiat Obornicki	Gmina Oborniki
Ogółem	2 664	1 472
Mężczyźni	1 110	622
Kobiety	1 554	850

Źródło: Dane GUS

Na terenie Gminy Oborniki działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób bezrobotnych osób bezrobotnych podejmują

- **Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach:**
 - promocja zatrudnienia (dofinansowanie działalności gospodarczej),
 - łagodzenie skutków bezrobocia (wypłata świadczeń),
 - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (szkolenia zawodowe, przygotowanie zawodowe, klub pracy, projekty systemowe).
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach:**
 - wsparcie finansowo-materiałne potrzeb socjalno-bytowych osób bezrobotnych i ich rodzin,
 - diagnoza środowisk osób bezrobotnych,
 - informowanie o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) osoby bezrobotne,
 - realizowanie projektów systemowych m.in. dla osób bezrobotnych,
 - informowanie o aktualnych ofertach pracy,

- o aktywizacja zawodowa.

3.2.2. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata, który wiąże się z obniżeniem sprawności funkcji fizycznych, psychicznych bądź umysłowych. Z niepełnosprawnością fizyczną często wiąże się tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niezdolność do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Do tej grupy zaliczamy alkoholików, narkomanów i więźniów.

Osoby niepełnosprawne spotykają się na co dzień z wieloma barierami, takimi jak bezrobocie, bariery architektoniczne i komunikacyjne, utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji oraz izolacja społeczna.

W 2013 roku na terenie Powiatu Obornickiego 1 329 mieszkańców było dotkniętych problemem niepełnosprawności, wśród nich 32,21% stanowiły osoby 16. roku życia. Liczba osób niepełnosprawnych na obszarze Powiatu w latach 2008-2013 wzrosła o 28,16%.

Największą grupę stanowiły osoby: z upośledzonym narządem ruchu oraz choroby układu oddechowego i układu krążenia.

Tabela 19. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Obornickiego

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012		2013	
Liczba wydanych orzeczeń, w tym:	1.037		1.146		1.2014		1.311		1.329	
- orzeczenia o niepełnosprawności (do 16 roku życia)	319		387		376		439		428	
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia)	718		759		838		872		901	
Liczba niepełnosprawnych wg przyczyn niepełnosprawności:	319	718	387	759	376	838	439	872	428	901
- upośledzenie umysłowe (01-U)	25	12	25	15	15	12	26	14	15	6
- choroby psychiczne (02-P)	2	49	3	49	0	61	2	63	3	66
- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (03-L)	11	34	11	28	8	19	12	19	8	32
- choroby narządu wzroku (04-O)	25	30	34	32	28	34	50	32	59	36
- choroby narządu ruchu (05-R)	12	191	18	232	18	236	22	236	18	259
- upośledzenie narządu ruchu (05-R)	19	17	26	20	28	19	26	15	18	14
- epilepsja (06-E)	146	176	172	152	182	192	187	196	193	197
- choroby układu oddechowego i krążenia (07-S)	9	13	13	12	13	23	10	13	12	36
- choroby układu pokarmowego (08-T)	6	11	6	9	11	13	12	19	9	27
- choroby układu moczowo-płciowego (09-M)	29	51	25	80	27	76	31	98	23	77
- choroby neurologiczne (10-N)	35	134	44	130	34	153	50	167	51	151
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia,	0	0	10	0	12	0	11	0	19	0

choroby układu krwiotwórczego (11-I) - całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C)										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dane podane w tabeli pochodzą z PCPR w Obornikach – brak danych dotyczących liczby osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Oborniki.

Źródło: Dane PCPR w Obornikach

Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych na obszarze Gminy prowadzą głównie 3 instytucje tj. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach** usytuowane przy ul. 11 Listopada 2a w Obornikach oraz **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach i Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach**.

Do głównych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:

- realizowanych przez **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach** należy realizacja zadań przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dofinansowanie: likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych; informacja o programach celowych realizowanych przez PFRON ,współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
- realizowanych przez **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach** należy wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności;
- realizowanych przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach** należy wsparcie finansowo-materiałne potrzeb socjalno-bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin, diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych, informacja o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) osoby niepełnosprawne, projekty systemowe m.in. dla osób niepełnosprawnych, wypłata świadczeń opiekuńczych).

3.2.3. Uzależnienia

ALKOHOLIZM

Alkoholizm jest zaburzeniem polegającym na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Nadużywanie alkoholu jest ważnym problemem społecznym, który często prowadzi do wzrostu przestępczości i przemocy w rodzinie, ale także do innych zakłóceń życia rodzinnego. Efektem tego uzależnienia może być także izolacja społeczna, problemy finansowe i problemy z prawem. Problem ten dotyka coraz większą grupę ludzi, również młodzież i dzieci w wieku szkolnym. Przeciwdziałanie temu zjawisku musi opierać się na długofalowych i wielokierunkowych działaniach.

Działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu na terenie Gminy Oborniki prowadzą:

- **Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach** - prowadzenie grup AA, grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, terapia;
- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach** - wsparcie osób uzależnionych i współuzależnionych, kontrola sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu;
- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Promyk”** - wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy;
- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Iskierka”** - wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy;
- **Świetlica opiekuńczo-wychowawcza „Słoneczko”** - wsparcie dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym z rodzin ubogich, w których występuje problem alkoholowy);
- **Stowarzyszenie Centrum Zdrowia i Edukacji Primum vivere** - wsparcie uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu;
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach** - wsparcie materialne potrzeb socjalno-bytowych osób uzależnionych i współuzależnionych, diagnoza środowiska osób uzależnionych i współuzależnionych, informacja o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) uzależnionych i współuzależnionych, wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach o zastosowanie odpowiedniej formy pomocy lub terapii w stosunku do osoby uzależnionej.

Działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi podejmują także placówki oświatowe i edukacyjne, organizacje pozarządowe i parafie oraz Komisariat Policji.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach zajmuje się motywowaniem osób do podjęcia leczenia odwykowego i jest odpowiedzialna m.in. za opracowanie i realizację zapisów *„Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Oborniki”*. W którym na rok 2014 określono następujące kierunki działań:

1. *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu - Kontynuacja działalności Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obornikach jako „miejsca pierwszego kontaktu”.*
2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.*
3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.*

4. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*
5. *Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art.15 pkt 1 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Oborniki” określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających m.in. z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Oborniki oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są w szczególności poprzez:

- udzielanie pomocy i informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin,
- opracowanie diagnozy problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Oborniki,
- zakup literatury związanej z problemami alkoholowymi i rozpropagowanie ich na spotkaniach motywacyjnych GKRPA oraz w szkołach
- opracowanie ulotki o formach pomocy dla rodzin z problemami uzależnień i przekazywanie ich podczas spotkań komisji motywacyjnych,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej,
- udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- zatrudnienie wykwalifikowanego terapeuty uzależnień,
- pracującego w zakładzie leczenia odwykowego,
- zabezpieczenie środków na wynagrodzenie dla osoby tam zatrudnionej i członków GKRPA, - pokrywanie częściowo kosztów utrzymania ośrodka,
- współpraca ośrodka z grupami AA,
- pomoc osobom uzależnionym po przebytym podstawowym programie terapii.

Zgodnie z danymi OPS w Obornikach, w 2013 roku pomocą społeczną z powodu alkoholizmu objętych było 54 rodziny, które liczyły 86 osób.

Tabela 20. Liczba osób objętych pomocą OPS w Obornikach z powodu alkoholizmu

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	41	41	57	55	54

Liczba osób w tych rodzinach	112	101	119	101	86
------------------------------	-----	-----	-----	-----	----

Źródło: Dane OPS w Obornikach

Tabela 21. Charakterystyka grup społecznych z uzależnieniem od alkoholu w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
Liczba udzielonych porad prawnych	-	-	-	-
Liczba udzielonych porad psychologicznych	342	392	317	336
Liczba osób zgłoszonych na Komisję	60	48	56	78
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	124	107	109	113
Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie	27	-	-	-
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	8	25	42	14
Liczba osób korzystających z różnych form terapii	-	-	-	-
Liczba dzieci korzystających z programów profilaktycznych w szkołach	-	-	-	-
Liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku	70	105	105	105

Źródło: Dane UM w Obornikach

NARKOMANIA

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego).

Przeciwdziałaniem w zakresie narkomanii na terenie Gminy Oborniki zajmuje:

- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach** - informacja o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych;

Na terenie powiatu obornickiego:

- **Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Rożnowicach** - terapia grupowa i indywidualna osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są w szczególności poprzez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych,
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Program jest realizowany przez Urząd Miejski w Obornikach, a także gminne jednostki organizacyjne oraz inne podmioty, którym zlecono realizację zadań określonych w Programie. Należą do nich:

- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Poznaniu
- dyrektorzy szkół oraz kadra pedagogiczna,
- Obornickie Centrum Sportu,
- Obornicki Ośrodek Kultury,
- Komenda Powiatowa Policji w Obornikach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Obornikach,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach,
- parafie rzymsko – katolickie i inne związki wyznaniowe ,
- Sąd Rejonowy w Obornikach,
- stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- Poradnia leczenia uzależnień i współuzależnień w Obornikach – Stowarzyszenie Centrum zdrowia i Edukacji „PRIMUM VIVERE”

O problemie narkomanii niechętnie informują pedagodzy czy rodzice osób uzależnionych lub zażywających narkotyki. OPS w Obornikach w ciągu ostatnich lat kilkakrotnie udzielił pomocy z powodu narkomanii, w 2011 - 2013 roku.

Tabela 22. Liczba osób objętych pomocą OPS w Obornikach z powodu narkomanii

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
Liczba rodzin	2	2	4

Liczba osób w tych rodzinach	2	5	7
------------------------------	---	---	---

Źródło: Dane OPS w Obornikach

3.2.4. Ubóstwo

Ubóstwo definiuje się na podstawie tzw. kryterium dochodowego. Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do pomocy osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego. Podstawowym powodem ubóstwa jest bezrobocie.

Zjawisko ubóstwa najbardziej widoczne jest w rodzinach wielodzietnych, rodzinach samotnie wychowujących dzieci oraz w rodzinach utrzymujących się ze źródeł niezarobkowych (innych niż renta i emerytura).

Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany jest udzielić wsparcia osobom żyjącym na poziomie minimum socjalnego.

Osoby dotknięte ubóstwem stanowiły w 2013 roku pierwszą pod względem liczności grupę beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez OPS w Obornikach, w znacznym stopniu jest spowodowane rosnącym bezrobociem, a w dalszej kolejności brakiem stałego i systematycznego dochodu w rodzinie. Równocześnie ze wzrostem ubóstwa zauważamy wzrost osób korzystających z powodu bezrobocia, co jest niewątpliwie efektem kryzysu gospodarczego w naszym kraju w ostatnim roku.. Na przestrzeni lat 2008 – 2013 liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa ulegała wahaniom. Ostatecznie, w 2013 roku, w porównaniu do roku 2009, liczba rodzin objętych pomocą zwiększyła się o 22,53%, natomiast liczba osób w tych rodzinach wzrosła o 10,11%,

Tabela 23. Liczba osób objętych pomocą OPS w Obornikach z powodu ubóstwa

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin	515	525	543	530	631
Liczba osób w tych rodzinach	1622	1579	1594	1496	1786

Źródło: Dane OPS w Obornikach

3.2.5. Bezdomność

Zjawisko bezdomności w Gminie Oborniki z roku na rok zwiększa swoje rozmiary. Problem ten jest bardzo trudny do rozwiązania. Każdego roku suma świadczeń przydzielonych na cel dotyczących walik z bezdomnością jest ogromny.

W latach 2008-2013 liczba osób bezdomnych na terenie Gminy zwiększyła się. W 2013 roku problem dotyczył 9 osób: 5 kobiet i 4 mężczyzn, 3 z tych osób były niepełnosprawne. W 2012 roku liczba osób bezdomnych była największa.

Tabela 24. Liczba osób objętych pomocą OPS w Obornikach z powodu bezdomności

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba osób bezdomnych, w tym:	13	18	24	27	37
- kobiety					2
- mężczyźni					35
- niepełnosprawni	-	-	-	-	7

Źródło: Dane OPS w Obornikach

Gmina Oborniki prowadzi działania na rzecz osób bezdomnych za pośrednictwem **Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach**, który zapewnia wsparcie finansowo-materialne potrzeb socjalno-bytowych osób bezdomnych, dokonuje diagnozy środowisk osób bezdomnych, informuje o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) osoby bezdomne.

Na terenie powiatu obornickiego problemem bezdomności zajmują się:

- **Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT** (adres: Gościejewo 52 A, 64-611 Rogoźno) – zapewnienie schronienia, posiłków, odzieży, przywracanie do samodzielnego życia, prowadzenie terapii krótko i długo terminowych, readaptacja społeczna, aktywizacja zawodowa, realizowanie projektów systemowych, warsztatów oraz szkoleń;
- **Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT** (adres: Rożnowice 33, 64-610 Rogoźno) – zapewnienie schronienia, posiłków, odzieży, przywracanie do samodzielnego życia, prowadzenie terapii krótko i długo terminowych, readaptacja społeczna, aktywizacja zawodowa, realizowanie projektów systemowych, warsztatów oraz szkoleń.

3.2.6. Przemoc w rodzinie

Przemocą w rodzinie można najogólniej określić zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Do najczęstszych przyczyn przemocy należą: alkoholizm, konflikty rodzinne, destrukcja podstawowych funkcji rodziny, rozwody, upadek dobrych obyczajów w rodzinach. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni.

Z danych dostarczonych przez OPS wynika, że w 2013 roku miało miejsce 1 053 interwencji domowych, z których 45 dotyczyło przemocy w rodzinie. Sprawcami przemocy w rodzinie na terenie Gminy byli mężczyźni. W 2012 roku, w porównaniu do roku 2009 liczba sprawców przemocy w rodzinie wzrosła o 16%.

Tabela 25. Przemoc w rodzinie w Gminie Oborniki

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba ofiar przemocy domowej, w tym:	148	131	93	40	129
- kobiety	76	84	72	38	87
- mężczyźni	6	3	3	2	7
- dzieci	66	44	18	-	35
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	75	73	63	37	87
- kobiety	-	1	1	1	4
- mężczyźni	75	72	62	36	81
- dzieci	-	-	-	-	2
Liczba interwencji domowych, w tym:	71	79	474	972	1053
- dotyczących przemocy w rodzinie	61	73	63	22	45
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	61	73	63	37	86

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Obornikach

Na terenie Gminy Oborniki problemem przemocy w rodzinie zajmują się:

- **Zespół Interdyscyplinarny w Obornikach**, do zadań którego należy:
 - diagnozowanie problemu przemocy,
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celu jego przeciwdziałania,
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,
 - praca w grupach roboczych (opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowaniem działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań)
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach** do zadań którego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą:
 - diagnozowanie i monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
 - interweniowanie w środowisku dotkniętym przemocą,
 - prowadzenie pracy socjalnej,
 - informowanie o poradnictwie oraz instytucjach działających (wspierających) środowiska dotknięte przemocą.

Na terenie Gminy Oborniki obowiązuje „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2015”, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu tworzenie warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stworzenie systemu ochrony i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, podejmowanie działań zapewniających ochronę i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy.

Celem głównym Programu jest opracowanie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową. Natomiast cele szczegółowe sformułowano następująco:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Oborniki,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program realizowany jest przez OPS w Obornikach poprzez następujące działania:

- diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Oborniki,
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- oddziaływanie na sprawców przemocy.

Program wyznacza główne kierunki działania stanowiące priorytet gminnej polityki społecznej uwzględniając prawo osób krzywdzonych do bezpieczeństwa, poprzez zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno ofiarom jak i oprawcom przemocy poprzez skuteczne reagowanie na to zjawisko.

3.2.7. Przestępczość

O bezpieczeństwo na terenie Gminy Oborniki dbają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Obornikach.

Na przestrzeni lat 2009 – 2013 na terenie Gminy liczba przestępstw w poszczególnych kategoriach zmieniała się. Największa liczba przestępstw miała miejsce w 2011 roku.

W porównaniu do roku 2009, w 2013 roku:

- liczba kradzieży cudzej rzeczy wzrosła, ich liczba w 2013 roku wynosiła 225,
- liczba kradzieży z włamaniem zmniejszyła się.

Tabela 26. Przestępstwa na terenie Gminy Oborniki

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba przestępstw, w tym:	1031	1030	1212	1172	1388
- kradzież rzeczy obcej	129	134	172	187	225
- kradzież z włamaniem	105	107	112	118	90
- rozboje	11	5	7	5	5
- bójki i pobicia	13	14	9	10	9
- uszczerbek na zdrowiu	14	9	12	20	20

Źródło: Dane Komisariatu Policji w Obornikach

3.2.8. Osoby starsze

Starość i starzenie się – to pojęcia, które nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane, zarówno przez nauki biologiczne jak i społeczne. Pierwsze z tych pojęć traktowane jest jako zjawisko, faza życiowa, drugie natomiast jest procesem.

Za podstawowe cechy starości uważa się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie samodzielności życiowej, stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia.

Najważniejszymi problemami osób starszych są: samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie, problemy ruchowe, a także osamotnienie, odizolowanie społecznej i poczucie nieprzydatności. Wszechobecny „kult młodości” prowadzi do marginalizacji osób starszych jako zbiorowości i stopniowego eliminowania ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego.

Według danych epidemiologicznych, ok. 95% Polaków starzeje się w sposób niefizjologiczny, wraz z wiekiem pojawia się niedołężność, niedowidzenie, głuchota, otępienie, niesprawność ruchowa.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia. Wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 – 75 r. ż. – wiek podeszły (tzw. wczesna starość);
- 75 – 90 r. ż. – wiek starczy (tzw. późna starość);
- 90 r. ż. i powyżej – wiek sędziwy (tzw. długowieczność).

Z danych GUS wynika, że w 2012 roku w Gminie Oborniki mieszkało 5 821 osób starszych, z czego większość – około 57,4% stanowiły kobiety. Niemal w każdej grupie wiekowej zauważalna jest przewaga liczby kobiet.

Tabela 27. Osoby starsze na terenie Gminy Oborniki w 2012 r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
60-64 lata	2 208	1 024	1 184
65-69 lat	1 295	619	676
70-74 lata	781	308	473
75-79 lat	695	269	426
80-84 lata	492	173	319
Powyżej 85	350	87	263
Razem	5 821	2 480	3 341

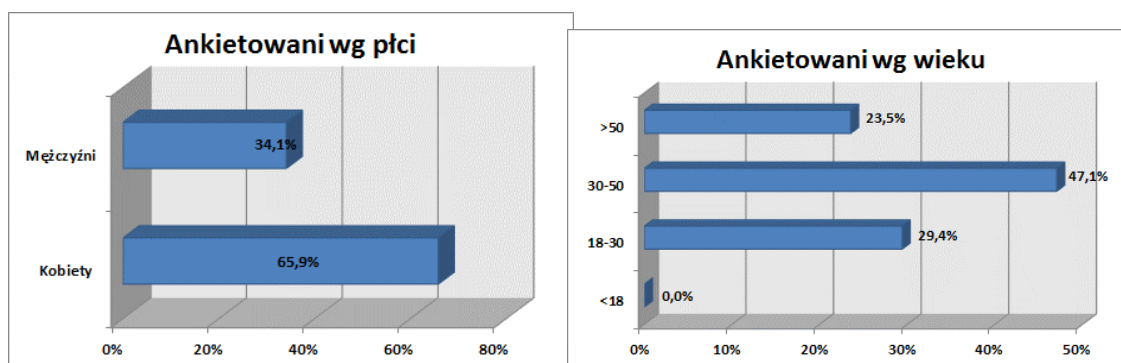
Źródło: Dane GUS

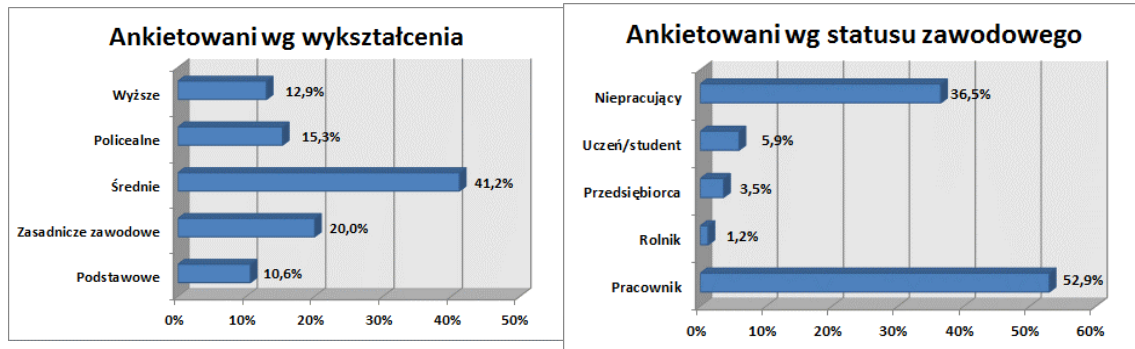
3.3. Wyniki badania ankietowego

W okresie grudzień 2013 r. – styczeń 2014 r. przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców Gminy Oborniki w celu zdiagnozowania sytuacji społecznej Gminy.

Ankieta składała się z 16 pytań zamkniętych dotyczących strefy społecznej oraz z pytania otwartego, w którym poproszono ankietowanych o wskazanie konkretnych propozycji działań w celu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom na terenie Gminy w następujących obszarach: wsparcie ubogich, poprawa sytuacji niepełnosprawnych, poprawa dostępu do służby zdrowia, działania na rzecz osób starszych, bezpieczeństwo.

Udział w ankiecie wzięło 85 osób. Charakterystykę osób ankietowanych przedstawiono poniżej, natomiast wyniki ankiety dotyczące pytań otwartych i zamkniętych stanowią **Załącznik 1** do niniejszej Strategii.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

3.4. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **S**trengths (silne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse), **T**hreats (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- **SŁABE STRONY** - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony gminy, w drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu z zakresu polityki społecznej zagadnienia ujęte w tabelach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

Tabela 28. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wzrost liczby podmiotów gospodarczych; - zapewniony dostęp do podstawowej służby zdrowia i opieki stomatologicznej; - dobrze funkcjonujący system oświaty; - dostęp do przedszkola; - działalność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń na terenie Gminy na rzecz lokalnej społeczności; - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy dzięki funkcjonowaniu Gminnego Towarzystwa Sportowego, - kompetentne i sprawne działanie Ośrodka Pomocy Społecznej - funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu „U Babci” zapewniających pomoc osobom niepełnosprawnym; - funkcjonowanie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które działają na rzecz zmniejszenia zjawiska uzależnienia alkoholowego; - zmniejszenie się liczby osób korzystających z pomocy OPS z powodu ubóstwa.	- wzrost liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy; - rosnąca liczba osób korzystających z pomocy OPS z powodu niepełnosprawności; - występowanie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowych dóbr i usług; - brak dokładnych danych dotyczących narkomanii na terenie Gminy; - brak dostatecznie rozwiniętej infrastruktury społecznej; - znacznych rozmiarów zjawisko bezdomności na terenie Gminy
Szanse	Zagrożenia
- dodatni przyrost naturalny; - wyhamowanie negatywnych trendów dotyczących migracji oraz wzrost liczby urodzeń spowodowanych prorodziną polityką państwa; - dotacje z Unii Europejskiej przyznawane w ramach funduszy pomocowych; - utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców; - efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej, koordynacja tych działań.	- starzenie się społeczeństwa; - konkurencja pomiędzy gminami w zabieganiu o środki pomocowe oraz lokalizację inwestycji; - utrudnienia organizacyjne w dostępie do środków pomocowych UE, brak wystarczających środków na „wkład własny”; - rozwarstwianie się społeczeństwa, podział na biednych i bogatych; - dalsze obniżanie standardów podstawowych usług zdrowotnych finansowanych w ramach NFZ; - powiększanie się obszarów patologii społecznych na terenie gminy, pojawianie się nowych zagrożeń (narkomania); - bierność i pasywność osób objętych pomocą społeczną, nasilanie się postaw roszczeniowych.

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli analizy SWOT, wiele zagrożeń dla rozwoju Gminy Oborniki dotyczy szeroko rozumianej polityki społecznej. Zjawiska takie jak bezrobocie i ubóstwo z jednej strony są wynikiem określonych procesów społeczno-gospodarczych, z drugiej zaś same potrafią generować nowe problemy w postaci uzależnień czy przemocy w rodzinie. Ich rozwiązanie wymaga kompleksowego podejścia do zastanej rzeczywistości, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia łatwo stać się beneficjentem systemu pomocy społecznej, o wiele trudniej jednak powrócić na drogę samodzielności i odpowiedzialności za byt własny i losy rodziny. Dlatego też w proponowanych działaniach położono duży nacisk na profilaktykę, działania edukacyjne i terapeutyczne.

4. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Prognoza zawiera informacje o potrzebach, problemach i zasobach danej społeczności lokalnej, które:

- wynikają z analizy danych opisujących stan społeczności lokalnej w ostatnich latach (z diagnozy sytuacji społecznej),
- uwzględniają tendencje rozwojowe właściwe dla danego kraju, regionu oraz owej społeczności,
- dotyczą okresu, w jakim będzie realizowana strategia, czyli lat 2014-2024.

4.1. Prognoza demograficzna

Prognoza demograficzna została opracowana w oparciu o *Prognozę dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035* opracowaną przez GUS.

PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO

Na podstawie *Prognozy dla terenów powiatu obornickiego na lata 2011-2035* opracowanej przez GUS prognozuje się, że w latach 2014-2024 liczba urodzeń żywych nieznacznie się zmniejszy, a liczba zgonów przyjmie trend rosnący. Tym samym, przyrost naturalny na terenie Gminy będzie malał, jednak pozostanie na dodatnim poziomie.

Tabela 29. Prognoza przyrostu naturalnego w Gminie Oborniki do 2024 roku

Lata	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
2014	390	260	131
2015	384	262	123

2016	378	264	114
2017	371	267	103
2018	363	269	93
2019	354	272	82
2020	346	275	71
2021	337	278	60
2022	329	280	49
2023	320	283	37
2024	312	286	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA SALDA MIGRACJI

Zgodnie z prognozą do 2024 roku, saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w Gminie Oborniki w całym analizowanym okresie będzie dodatnie. Prognozuje się, że liczba wyprowadzających się z terenu Gminy będzie malała w podobnym stopniu co liczba osób nowozameldowanych na terenie Gminy.

Tabela 30. Prognoza salda migracji w Gminie Oborniki do 2024 roku

Lata	urodzenia	zgony	przyrost naturalny
2014	390	260	131
2015	384	262	123
2016	378	264	114
2017	371	267	103
2018	363	269	93
2019	354	272	82
2020	346	275	71
2021	337	278	60
2022	329	280	49
2023	320	283	37
2024	312	286	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA LUDNOŚCI

Na podstawie prognozy salda migracji i przyrostu naturalnego opracowano prognozę liczby mieszkańców Gminy Oborniki w latach 2014-2024. Prognozuje się systematyczny wzrost liczby mieszkańców Gminy w kolejnych latach.

Tabela 31. Prognoza liczby ludności Gminy Oborniki

Lata	napływ	odpływ	saldo migracji
2014	499	368	132
2015	489	361	128
2016	479	354	125
2017	460	341	120
2018	431	320	111
2019	412	306	106
2020	401	300	102
2021	401	300	102
2022	401	300	102
2023	401	300	102
2024	401	300	102

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW

Struktura ludności według wieku będzie ulegać dynamicznym zmianom, praktycznie w całym prognozowanym okresie. Zmiany te są przede wszystkim konsekwencją demograficznego „falowania”, tj. pojawiania się na przemian wyżów i niżów demograficznych, których efekty nakładają się na siebie z różną siłą w różnych okresach, powodując bardziej widoczne zmiany w procesach dzietności i umieralności, natomiast w mniejszym stopniu oddziałują na tę strukturę zmiany w rozmiarach migracji zagranicznych definitywnych, czyli migracji na pobyt stały, a szczególnie emigracji.

Z analizy danych w tabeli 32 wynika, że w latach 2014-2024 w Gminie Oborniki zwiększy się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym wpłynie na system finansów publicznych – wzrosną koszty opieki zdrowotnej i opieki nad ludźmi starszymi oraz będą bodźcem do rozwoju aktywności zawodowej osób w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie wzrośnie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co w dłuższej perspektywie wpłynie korzystnie na liczebność grupy w wieku produkcyjnym oraz utrzymanie na obecnym poziomie istniejących placówek szkolnych.

Tabela 32. Prognoza struktury wiekowej mieszkańców Gminy Oborniki do 2022 roku

Grupa wiekowa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Prognoza ludności wg wieku											
0-4 lata	2 149	2 143	2 131	2 109	2 079	2 044	2 006	1 966	1 923	1 881	1 840
5-9 lat	2 058	2 113	2 166	2 180	2 196	2 200	2 195	2 180	2 157	2 128	2 095
10-14 lat	1 894	1 902	1 901	1 978	2 035	2 101	2 159	2 211	2 224	2 240	2 244
15-19 lat	1 883	1 888	1 876	1 842	1 849	1 851	1 857	1 857	1 935	1 992	2 060
20-24 lata	2 300	2 192	2 125	2 066	1 975	1 930	1 929	1 914	1 878	1 883	1 885
25-29 lat	2 814	2 688	2 611	2 556	2 489	2 407	2 299	2 230	2 165	2 075	2 026
30-34 lata	3 083	3 135	3 145	3 073	2 991	2 833	2 710	2 635	2 578	2 509	2 430
35-39 lat	2 701	2 789	2 857	2 909	2 998	3 086	3 131	3 141	3 069	2 986	2 835
40-44 lata	2 203	2 298	2 403	2 511	2 615	2 715	2 799	2 864	2 920	3 005	3 091
45-49 lat	1 907	1 941	1 979	2 061	2 100	2 222	2 319	2 425	2 531	2 636	2 737
50-54 lata	2 092	2 020	1 950	1 928	1 925	1 899	1 934	1 973	2 053	2 095	2 218
55-59 lat	2 508	2 450	2 387	2 256	2 146	2 059	1 987	1 920	1 900	1 899	1 875
60-64 lata	2 258	2 310	2 358	2 420	2 441	2 433	2 373	2 311	2 188	2 083	2 002
65-69 lat	1 677	1 877	1 918	1 994	2 069	2 102	2 153	2 198	2 259	2 280	2 274
70-74 lata	759	786	957	1 112	1 302	1 508	1 684	1 724	1 793	1 867	1 897
75-79 lat	692	673	678	664	637	634	659	804	937	1 096	1 269
80-84 lata	517	523	502	502	513	511	500	502	492	474	476
Powyżej 85	389	407	432	435	440	453	466	466	469	481	486
Razem	33 883	34 134	34 373	34 596	34 800	34 988	35 160	35 321	35 471	35 610	35 738
Prognoza ludności wg ekonomicznych grup wieku											
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	6 101	6 159	6 198	6 267	6 310	6 345	6 360	6 357	6 304	6 249	6 179
Ludność w wieku produkcyjnym	21 491	21 399	21 332	21 202	21 087	21 003	20 965	20 959	21 030	21 080	21 157
Ludność w wieku poprodukcyjnym	6 291	6 576	6 844	7 127	7 402	7 640	7 835	8 006	8 138	8 281	8 403

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

PROGNOZA WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

Wzrost poziomu wykształcenia jest jednym z czynników określających rozwój społeczeństwa. W ciągu dziewięciu lat dzielących spisy powszechne obserwuje się dynamiczne zmiany, które wpłynęły w sposób znaczący na zmianę struktury ludności według poziomu wykształcenia.

Zachowanie trendów w zakresie dążenia społeczeństwa do podwyższania i uzupełniania wykształcenia pozwala sądzić, że dane dotyczące poziomu wykształcenia z roku na rok będą ulegały poprawie. Zjawisko będzie dotyczyło przede wszystkim osób z wykształceniem średnim, które będą dążyły do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub magistra, w marginalny sposób osób starszych z wykształceniem podstawowym.

4.2. Prognoza problemów społecznych

Prognoza problemów społecznych została sporządzona przy założeniu, że nie uwzględnia ona potencjalnych działań organizacji i instytucji publicznych działających w zakresie pomocy społecznej (w tym działań OPS w Obornikach), które będą miały na celu przeciwdziałanie i niwelowanie istniejących problemów społecznych.

BEZROBOCIE

Zgodnie z raportem NBP nt. inflacji, stopa bezrobocia w 2014 odnotuje wzrost do 12,1% i do 12,4% w roku 2015. Również dane z urzędów pracy wskazują na dalszy wzrost stopy bezrobocia w kolejnych miesiącach (po uwzględnieniu czynników sezonowych).

Analizując sytuację na terenie Gminy Oborniki należy zauważyć, że liczba osób bezrobotnych wzrosła od 2009 roku przy jednoczesnym spadku liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy. W związku z tym prognozuje się, że bezrobocie na terenie Gminy Oborniki w kolejnych latach będzie nadal rosło.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Jednym z problemów w zakresie niepełnosprawności będzie wzrost liczby osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Oborniki w wyniku:

- ich migracji z innych terenów na teren Gminy,
- zwiększonej liczby urodzeń osób niepełnosprawnych - coraz częściej kobiety decydują się najpierw na zrobienie kariery zawodowej, a dopiero później planują dzieci. Należy podkreślić, że im późniejszy wiek, w którym podejmuje się decyzję o zajściu w ciążę, tym większe ryzyko wystąpienia niepełnosprawności u dziecka,
- wzrostu liczby osób starszych - należy zakładać, że wraz ze wzrostem liczby osób starszych na terenie Gminy nasili się zjawisko problemów społecznych dotyczących tą grupę społeczną, do których należy również niepełnosprawność (zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu; choroby narządu wzroku i ruchu, czy też choroby układu oddechowego i krążenia, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego; choroby neurologiczne).

UBÓSTWO

Ubóstwo to nie tylko niskie dochody, ale także poczucie marginalizacji i wyłączenia, świadomość izolacji od innych ludzi, niezdolność do trwałych satysfakcjonujących związków z ludźmi, problemy psychiczne.

W związku z tym, że na terenie Gminy prognozuje się wzrost bezrobocia, a statystyki OPS w Obornikach wskazują na wzrost ubóstwa w ostatnich 5 latach wśród mieszkańców Gminy, to w kolejnych latach należy zakładać dalszy wzrost ubóstwa na terenie Gminy Oborniki. Ubóstwo to będzie wynikało m.in. z coraz wyższych kosztów utrzymania i życia przy stałym

poziomie płac, w wyniku czego coraz więcej ludzi będzie żyło na poziomie minimum socjalnego. Ponadto kwestia niepełnosprawności lub choroby co najmniej jednego z członków rodziny powoduje, że wiele rodzin żyje nawet poniżej tego minimum.

UZALEŻNIENIA

Jedną z głównych przyczyn uzależnień są problemy materialne będące konsekwencją bezrobocia i ubóstwa, a także problemy emocjonalne i brak alternatywy do spędzania czasu wolnego. Uzależnienia w takim przypadku stają się sposobem na złagodzenie psychicznego cierpienia odczuwanego przez daną osobę, a tym samym dominującym środkiem na pokonanie codziennych przeciwności i problemów.

W związku z tym, że na terenie Gminy Oborniki prognozuje się wzrost poziomu ubóstwa, to należy również prognozować wzrost uzależnień z tym związanych (zwłaszcza uzależnień od alkoholu).

PRZEMOC W RODZINIE

Do jednych z najczęstszych przyczyn przemocy w rodzinie (zaraz po braku umiejętności panowania nad gniewem i złością), zalicza się uzależnienie od alkoholu lub innych środków odurzających. W związku z tym, że w kolejnych latach problem uzależnienia na terenie Gminy Oborniki prawdopodobnie będzie się pogłębiał, to należy zakładać, że nasili się również zjawisko przemocy w rodzinie.

BEZDOMNOŚĆ

Nie prognozuje się zmian w tym zakresie. Ewentualny wzrost liczby osób bezdomnych może wynikać z:

- prognozowanego pogłębiającego się ubóstwa i bezrobocia – niskie dochody mogą nie wystarczyć na pokrycie opłat czynszowych za mieszkanie. Wysoka zaległość z tego tytułu może być z kolei powodem do eksmisji, która jest już tylko krokiem do bezdomności;
- prognozowanego wzrostu uzależnień – osoby uzależnione od alkoholu lub narkotyków mogą być nieakceptowane przez członków rodziny i mogą zostać przez nich odrzucone i wygnane z domu;
- przemocy w rodzinie – ofiary przemocy w rodzinie (zwłaszcza kobiety z dziećmi) bardzo często pod wpływem przymusu lub dobrowolnie opuszczają dom bez żadnych środków do życia w obronie przed przemocą ze strony jednego z członków rodziny.

PRZESTĘPCZOŚĆ

Prognozowany wzrost bezrobocia, poziomu ubóstwa oraz uzależnień mogą być powodem do zwiększania się liczby przestępstw na terenie Gminy Oborniki. W związku z tym prognozuje się, że przestępczość na terenie Gminy będzie rosła w kolejnych latach. Potwierdzeniem tego są statystyki Komisariatu Policji w Obornikach wg których w latach 2009-2013 nastąpił wzrost liczby przestępstwo 34,6%.

OSOBY STARSZE

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa oraz stały wzrost liczby osób w wieku emerytalnym. Według przewidywań GUS liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie z niemal 6,5 mln w 2010 r. do co najmniej 9,6 mln w roku 2035, co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju.

Zgodnie z prognozami ludności na terenie Gminy Oborniki wynika, że przewiduje się wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Tym samym należy zakładać, że w kolejnych latach nasili się zjawisko problemów społecznych dotyczących tą grupę społeczną. Do problemów tych należą przede wszystkim:

- samotność,
- choroby,
- inwalidztwo,
- życie w ubóstwie,
- poczucie nieprzydatności,
- uzależnienie funkcjonalne, które pogłębia brak – w dostatecznej ilości i odpowiednich rodzajów – sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego.

Tabela 33. Prognoza ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie Gminy Oborniki

Grupa wiekowa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
60-64 lata	2 258	2 310	2 358	2 420	2 441	2 433	2 373	2 311	2 188	2 083	2 002
65-69 lat	1 677	1 877	1 918	1 994	2 069	2 102	2 153	2 198	2 259	2 280	2 274
70-74 lata	759	786	957	1 112	1 302	1 508	1 684	1 724	1 793	1 867	1 897
75-79 lat	692	673	678	664	637	634	659	804	937	1 096	1 269
80-84 lata	517	523	502	502	513	511	500	502	492	474	476
Powyżej 85	389	407	432	435	440	453	466	466	469	481	486
Razem	6 291	6 576	6 844	7 127	7 402	7 640	7 835	8 006	8 138	8 281	8 403

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035 opracowanej przez GUS

Tabela 34. Prognoza problemów społecznych na terenie Gminy Oborniki

Problem społeczny	Prognozowane zmiany
Bezrobocie	Wzrost
Niepełnosprawność	Wzrost

Ubóstwo	Wzrost
Uzależnienia	Wzrost
Bezdomność	Wzrost
Przemoc w rodzinie	Wzrost
Przestępczość	Wzrost
Problemy osób starszych	Wzrost

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Prognoza zmian

W rezultacie podjętych działań ujętych w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Oborniki w latach 2014-2024” przewiduje się wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych, wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Gminy Oborniki oraz zmniejszenia zasięgu występujących na jej terenie problemów społecznych.

Tabela 35. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie Gminy Oborniki

Problem społeczny	Prognoza zmian
Bezrobocie	– spadek liczby osób bezrobotnych, – wzrost liczby miejsc pracy w wyniku powstawania nowych podmiotów gospodarczych, – poprawa dostępu usług świadczonych przez PUP, – aktywizacja osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, – zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy, – wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
Niepełnosprawność	– poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych, – powstawanie kolejnych organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych, – podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych, – wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, – zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, – zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
Uzależnienia	– zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami, – łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu, – rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny.
Ubóstwo	– poprawę warunków życia mieszkańców Gminy, – zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym, – zwiększenia dostępu do rynku pracy,
Przemoc w rodzinie	– zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie poprzez budowanie

	lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą, – ochrona ofiar przemocy, – prowadzenie specjalistycznych terapii dla sprawców przemocy, – rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
Przestępczość	– zmniejszenie liczby przestępstw na terenie Gminy, – eliminowanie aktów wandalizmu i chuligaństwa poprzez odpowiednie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, – zapewnienie bezpieczeństwa w szkołach i w ich otoczeniu, – ochrona ofiar przestępstw, – zwiększenie aktywności służb publicznych w przeciwdziałaniu przestępczości.
Osoby starsze i chore	– poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla osób starszych i chorych, – wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, – powstawanie środowiskowych form opieki dla osób starszych, w tym tworzenie domów pomocy społecznej, – rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.

Źródło: Opracowanie własne

Prognozowane zmiany zostaną osiągnięte poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających dla dobra mieszkańców Gminy Oborniki w zakresie pomocy społecznej. W ramach tej współpracy realizowane będą liczne programy pomocowe skierowane do konkretnych grup dotkniętych problemami społecznymi.

5. Cele strategiczne projektowanych zmian

Przeprowadzona diagnoza społeczna, zwłaszcza w zakresie problemów społecznych, a także prognoza zmian w zakresie objętym strategią, pozwoliły na określenie **celu głównego** niniejszej Strategii, którym jest:

„POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA I AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW GMINY OBORNIKI ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM ORAZ ICH INTEGRACJA Z POZOSTAŁYMI MIESZKAŃCAMI GMINY.”

Tak sformułowany cel główny obejmuje wszystkie obszary problemowe niniejszej Strategii i adresowany jest do wszystkich obecnych jak i potencjalnych mieszkańców Gminy Oborniki, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego.

W oparciu o dokonaną analizę SWOT, dotychczasowe doświadczenia pracowników OPS w Obornikach oraz rzeczywiste potrzeby społeczne, wytypowano 5 **obszarów priorytetowych**:

- I. **Osoby bezrobotne.**
- II. **Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.**
- III. **Osoby niepełnosprawne.**
- IV. **Osoby dotknięte przemocą w rodzinie.**
- V. **Osoby starsze.**

Dla każdego z ww. obszarów wyznaczono **cele strategiczne**, które ułatwią realizację celu głównego.

Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Oborniki.

Cel strategiczny 2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Oborniki dotkniętych ubóstwem.

Cel strategiczny 3. Poprawa warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.

Cel strategiczny 4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.

Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym oraz ich aktywizacja.

6. Kierunki niezbędnych działań

Aby móc skutecznie realizować Strategię, konieczne jest wskazanie niezbędnych działań w ramach zdefiniowanych celów strategicznych. Działania te zostały zapisane w postaci celów operacyjnych.

Tabela 36. Kierunki niezbędnych działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań
Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Oborniki.	1.1. Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. 1.2. Organizowanie wspólnie z PUP w Obornikach zatrudnienia dla osób długotrwale bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych. 1.3. Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych. 1.4. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.
Cel strategiczny 2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Oborniki dotkniętych ubóstwem.	2.1. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim. 2.2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w nabywaniu nowych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych i społecznych. 2.3. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do

	aktywnych form wsparcia prowadzonych przez OPS w Obornikach, również w ramach projektów. 2.4. Zapewnienie mieszkań socjalnych dla osób dotkniętych ubóstwem.
Cel strategiczny 3. Poprawa warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.	3.1. Zapewnienie wsparcia finansowego, psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi. 3.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej. 3.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. 3.4. Tworzenie placówek i punktów rehabilitacyjnych na terenie Gminy. 3.5. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Miasta. 3.6. Tworzenie klas integracyjnych w placówkach oświatowych działających na terenie Miasta.
Cel strategiczny 4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.	4.1. Wsparcie prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie. 4.2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla ofiar przemocy w rodzinie. 4.3. Zapewnienie dostępu do terapii i rehabilitacji dla ofiar przemocy. 4.4. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie identyfikowania, zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie. 4.5. Podjęcie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.
Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym oraz ich aktywizacja.	5.1. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych. 5.2. Zapewnienie udziału seniorom w życiu kulturalnym Gminy. 5.3. Wyznaczanie miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów. 5.3. Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych. 5.4. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom. 5.5. Zapewnienie seniorom dostępu do edukacji.

Źródło: Opracowanie własne

7. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe

Sposób realizacji Strategii

Realizacja postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest obowiązkiem władzy wykonawczej gminy, a więc Burmistrza Obornik. Dysponuje on niezbędnym w tym celu aparatem wykonawczym. We wprowadzaniu w życie poszczególnych celów czynnie uczestniczyć będą przede wszystkim pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach, którzy realizują zadania własne gminy właśnie w zakresie pomocy społecznej.

Ponadto, w realizacji strategii można oczekiwać wsparcia i pomocy niżej wymienionych instytucji:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;

- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR;
- Powiatowego Urzędu Pracy;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Komendy Powiatowej Policji,
- placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych z terenu Gminy,
- organizacji społecznych i innych instytucji i placówek.

Niniejsza Strategia będzie również wdrażana poprzez realizację gminnych programów i projektów realizowanych przez ww. podmioty i instytucje współdziałające na poziomie gminy. Do najważniejszych programów i narzędzi służących wdrożeniu Strategii należy zaliczyć:

- kontrakt socjalny,
- gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- gminny program wspierania rodziny,
- programy i projekty związane z przeciwdziałaniem bezrobociu i aktywizacją zawodową mieszkańców, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania określone w niniejszej Strategii mogą być realizowane na różnych poziomach - począwszy od samodzielnej realizacji działania przez OPS lub inne podmioty, poprzez współpracę partnerską, aż po zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom zewnętrznym w trybie określonym przepisami prawa.

Programy i projekty muszą być zbieżne z założeniami strategii oraz tak zaplanowane, aby wpisywały się w strukturę celu głównego strategii lub celów szczegółowych, zaś efekty realizacji programu lub projektu wpływały na osiągnięcie celu głównego strategii.

Ramy finansowe Strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „*Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Oborniki*” obejmują lata 2014-2024, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy finansowane z jej dochodów;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);

- środki funduszy krajowych (PFRON);
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków rządowych, ministerialnych oraz Unii Europejskiej;
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

8. Wskaźniki realizacji działań

W celu śledzenia postępów w realizacji strategii będzie ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie pozwoli z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i ewentualne korekty w tych zadaniach. Strategia z założenia jest dokumentem otwartym, natomiast jej materia (rzeczywistość społeczna) podlega ciągłym zmianom. Dlatego też konieczne jest elastyczne reagowanie na pojawiające się problemy i wyzwania. Oceny tej dokonywać będą pracownicy OPS w Obornikach.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Wskaźnikiem realizacji celów strategicznych będzie nie tylko zmniejszająca się ilość świadczeniobiorców oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie najbardziej potrzebujących, ale przede wszystkim poziom zadowolenia mieszkańców Gminy Oborniki z jakości życia na terenie Gminy. Jakość życia na terenie Gminy będzie z kolei weryfikowana na podstawie mierników zawartych w tabeli 37.

Tabela 37. Wskaźniki realizacji działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne – kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik realizacji działania
Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Oborniki.	1.1. Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.	– liczba zorganizowanych projektów, – liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób bezrobotnych – liczba przekwalifikowanych osób bezrobotnych – liczba osób bezrobotnych biorących udział w szkoleniach
	1.2. Organizowanie wspólnie z PUP w Obornikach zatrudnienia dla osób długotrwale bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych.	– liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych
	1.3. Organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych.	– liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych
	1.4. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.	– liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie – liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy
Cel strategiczny 2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Oborniki dotkniętych ubóstwem.	2.1. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim.	– liczba rodzin ubogich, którym udzielono wsparcia – wysokość udzielonego wsparcia finansowego
	2.2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w nabywaniu nowych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych i społecznych.	– liczba osób objętych wsparciem – liczba osób, które nabyły nowe kwalifikacje i kompetencje zawodowe
	2.3. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form wsparcia prowadzonych przez OPS w Obornikach, również w ramach projektów.	– liczba osób objętych aktywnymi formami wsparcia – liczba osób uczestniczących w projektach realizowanych przez OPS w Obornikach
	2.4. Zapewnienie mieszkań socjalnych dla osób dotkniętych ubóstwem.	– liczba mieszkań socjalnych – liczba osób, którym przyznano mieszkanie socjalne
Cel strategiczny 3. Poprawa warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych	3.1. Zapewnienie wsparcia finansowego, psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	– liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego – liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, którym udzielono wsparcia psychologicznego i społecznego

w społeczności lokalnej.		– liczba udzielonych porad psychologicznych
	3.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.	– liczba obiektów użyteczności publicznej, w których zlikwidowano bariery architektoniczne
	3.3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	– liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach – liczba przeprowadzonych szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych
	3.4. Tworzenie placówek i punktów rehabilitacyjnych na terenie Miasta.	– liczba punktów i placówek rehabilitacyjnych na terenie Gminy skierowanych do osób niepełnosprawnych
	3.5. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym Miasta.	– liczba imprez kulturalnych, w których udział mogą brać osoby niepełnosprawne
	3.6. Tworzenie klas integracyjnych w placówkach oświatowych działających na terenie Miasta.	– liczba utworzonych klas integracyjnych w placówkach oświatowych działających na terenie Gminy – liczba niepełnosprawnych uczniów będących członkami klas integracyjnych
Cel strategiczny 4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.	4.1. Wsparcie prawne i socjalne osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	– liczba udzielonych porad prawnych – liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały ze wsparcia prawnego
	4.2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla ofiar przemocy w rodzinie.	– liczba punktów wsparcia psychologicznego dla ofiar przemocy w rodzinie – liczba udzielonych porad psychologicznych – liczba ofiar przemocy w rodzinie, które skorzystały ze wsparcia psychologicznego
	4.3. Zapewnienie dostępu do terapii i rehabilitacji dla ofiar przemocy.	– liczba placówek terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla ofiar przemocy – liczba ofiar przemocy, które skorzystały z pomocy placówek terapeutycznych i rehabilitacyjnych
	4.4. Wzmocnienie współpracy służb publicznych ze społecznością lokalną w zakresie identyfikowania, zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie.	– liczba interwencji policyjnych z powodu przemocy w rodzinie – liczba założonych „Niebieskich Kart”

	4.5. Podjęcie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.	– liczba sprawców przemocy w rodzinie skierowanych na leczenie
Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym oraz ich aktywizacja.	5.1. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych.	– liczba pielęgniarek środowiskowych – liczba mieszkań chronionych – liczba ośrodków oferujących pomoc osobom starszym
	5.2. Zapewnienie udziału seniorom w życiu kulturalnym Gminy.	– liczba ofert kulturalnych skierowanych do osób starszych – liczba działających Centrów i Klubów Aktywizacji Seniora
	5.3. Wyznaczanie miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów.	– długość wybudowanych ścieżek rowerowych – liczba tras do nordic walking – liczba wybudowanych ścieżek zdrowia wyposażonych w przyrządy przeznaczone do ćwiczeń siłowych na świeżym powietrzu
	5.3. Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych.	– liczba ośrodków zdrowia wyposażonych w sprzęt rehabilitacyjny – liczba przeprowadzonych darmowych badań profilaktycznych dla osób starszych
	5.4. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.	– liczba działających wolontariuszy na rzecz seniorów – liczba osób starszych, którym udzielono pomocy w ramach wolontariatu
	5.5. Zapewnienie seniorom dostępu do edukacji.	– liczba zorganizowanych zajęć dla seniorów przez placówki edukacyjne działające na terenie Gminy – liczba seniorów biorących udział w zajęciach edukacyjnych

9. Spis tabel

TABELA 1. LICZEBNOŚĆ GMINY OBORNIKI Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ.....	7
TABELA 2. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW GMINY OBORNIKI W LATACH 2008-2012.....	8
TABELA 3. LICZBA OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM ORAZ POPRODUKCYJNYM W LATACH 2008-2012	9
TABELA 4. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW GMINY OBORNIKI	10
TABELA 5. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW POWIATU OBORNICKIEGO.....	10
TABELA 6. MIGRACJE NA POBYT STAŁY GMINNE WG TYPU I KIERUNKU	12
TABELA 7. PRZYROST NATURALNY	12
TABELA 8. PODMIOTY GOSPODARCZE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY OBORNIKI W LATACH 2008- 2013	13
TABELA 9. ZASOBY MIESZKANIOWE NA TERENIE GMINY OBORNIKI	15
TABELA 10. MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE [%]	16
TABELA 11. EDUKACJA NA TERENIE GMINY OBORNIKI.....	19
TABELA 12. WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO DLA SZKOLNICTWA PODSTAWOWEGO I GIMNAZJALNEGO [%]	22
TABELA 13. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH GMINY OBORNIKI (STAN NA DZIEŃ 31.12.2013 R.).....	28
TABELA 14. LICZBA BENEFICJENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ OFEROWANEJ PRZEZ OPS W OBORNIKACH.....	29
TABELA 15. ZESTAWIENIE STOWARZYSZEŃ	31
TABELA 16. CHARAKTERYSTYKA OSÓB BEZROBOTNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI	43
TABELA 17. STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY OBORNIKI W LATACH 2008-2012	44
TABELA 18. BEZROBOCIE W POWIECIE OBORNICKIM W 2012 ROKU	44
TABELA 19. LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA TERENIE POWIATU OBORNICKIEGO	45
TABELA 20. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W OBORNIKACH Z POWODU ALKOHOLIZMU ...	48
TABELA 21. CHARAKTERYSTYKA GRUP SPOŁECZNYCH Z UZALEŻNIENIEM OD ALKOHOLU W LATACH 2008-2013	49
TABELA 22. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W OBORNIKACH Z POWODU NARKOMANII	50
TABELA 23. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W OBORNIKACH Z POWODU UBÓSTWA.....	51
TABELA 24. LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ OPS W OBORNIKACH Z POWODU BEZDOMNOŚCI ..	52
TABELA 25. PRZEMOC W RODZINIE W GMINIE OBORNIKI	53
TABELA 26. PRZESTĘPSTWA NA TERENIE GMINY OBORNIKI.....	55
TABELA 27. OSOBY STARSZE NA TERENIE GMINY OBORNIKI W 2012 R.....	56
TABELA 28. ANALIZA SWOT	58
TABELA 29. PROGNOZA PRZYROSTU NATURALNEGO W GMINIE OBORNIKI DO 2024 ROKU	59
TABELA 30. PROGNOZA SALDA MIGRACJI W GMINIE OBORNIKI DO 2024 ROKU.....	60
TABELA 31. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI GMINY OBORNIKI	61
TABELA 32. PROGNOZA STRUKTURY WIEKOWEJ MIESZKAŃCÓW GMINY OBORNIKI DO 2022 ROKU	62
TABELA 33. PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU POPPRODUKCYJNYM NA TERENIE GMINY OBORNIKI ...	65
TABELA 34. PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI	65
TABELA 35. PROGNOZA ZMIAN PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI.....	66
TABELA 36. KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	68
TABELA 37. WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	72

10. Spis wykresów

WYKRES 1. STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY OBORNIKI WEDŁUG PŁCI.....	7
WYKRES 2. MIGRACJE W GMINIE OBORNIKI	11
WYKRES 3. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY OBORNIKI W 2012 R. WG SEKCJI PKD 2007	14

11. Spis rysunków

RYSUNEK 1. GMINA OBORNIKI NA TLE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO I POWIATU OBORNICKIEGO	5
---	---

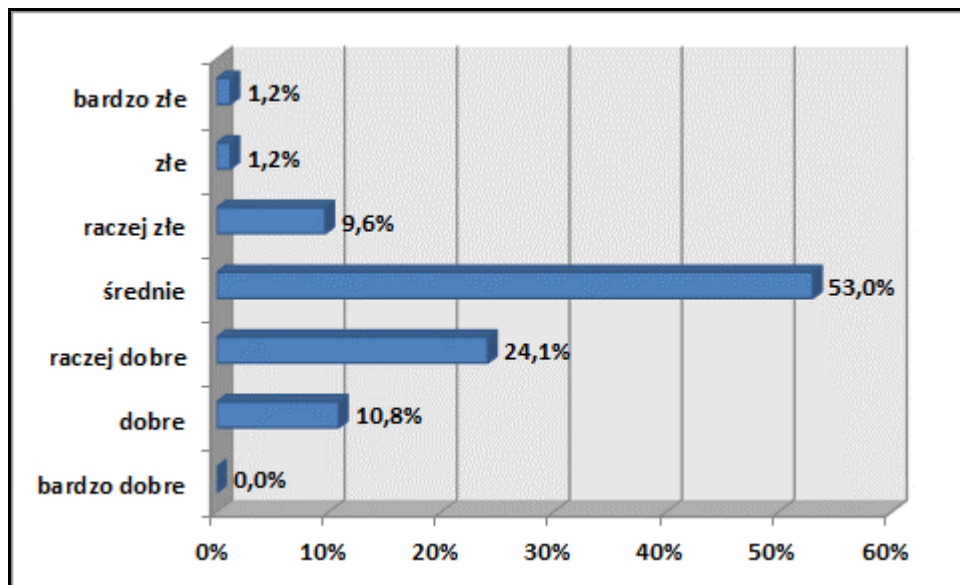
12. Załączniki

ZAŁĄCZNIK 1. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	
---	--

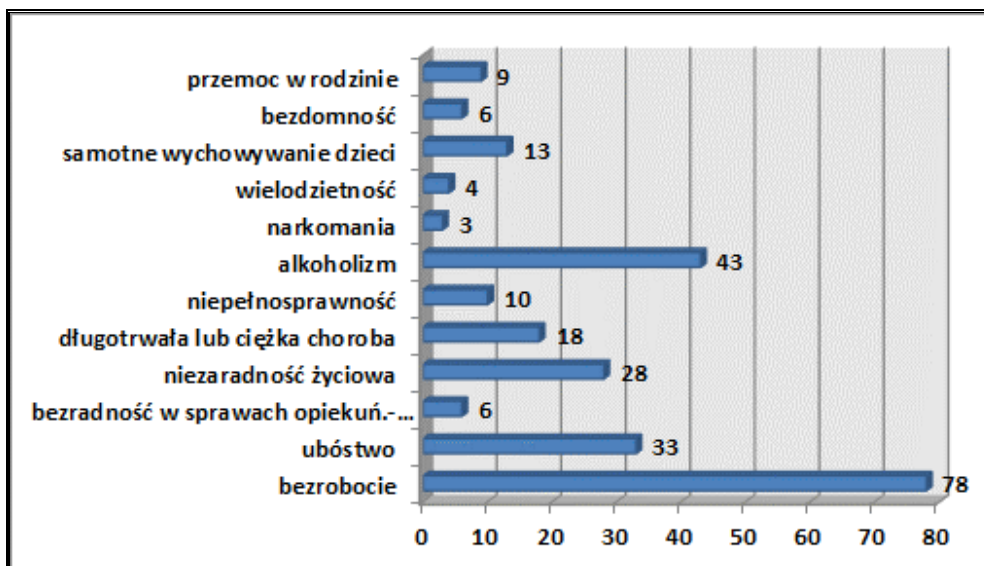
ZAŁĄCZNIK 1.

WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO (OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ANKIET)

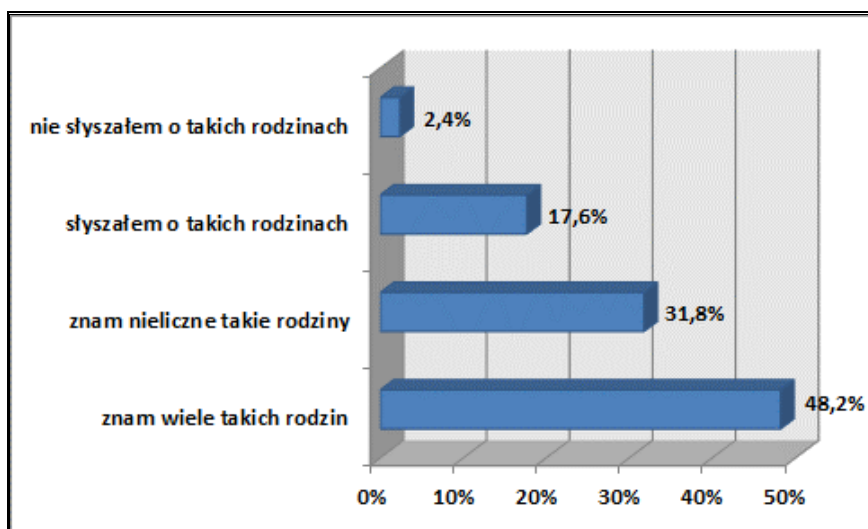
1. Jak oceniają Państwo aktualne warunki życia mieszkańców gminy?

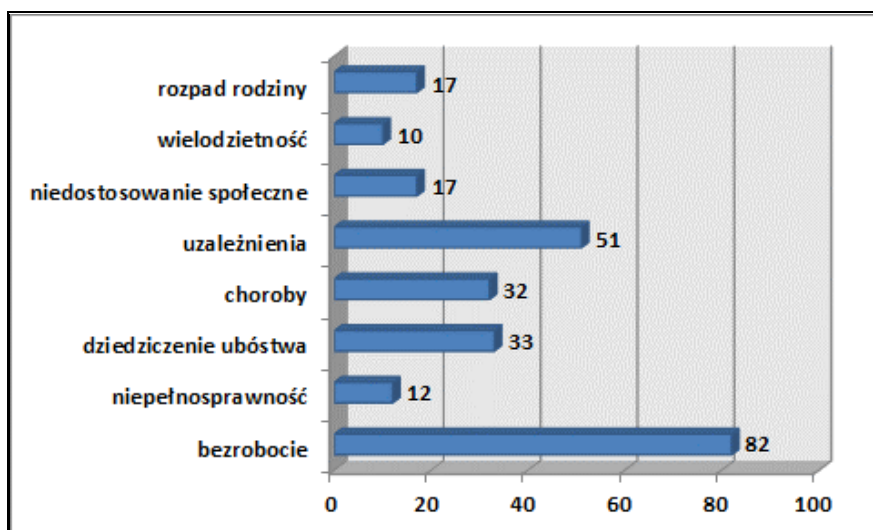
2. Jakie są według Państwa główne przyczyny problemów społecznych mieszkańców powodujące trudne warunki życia?

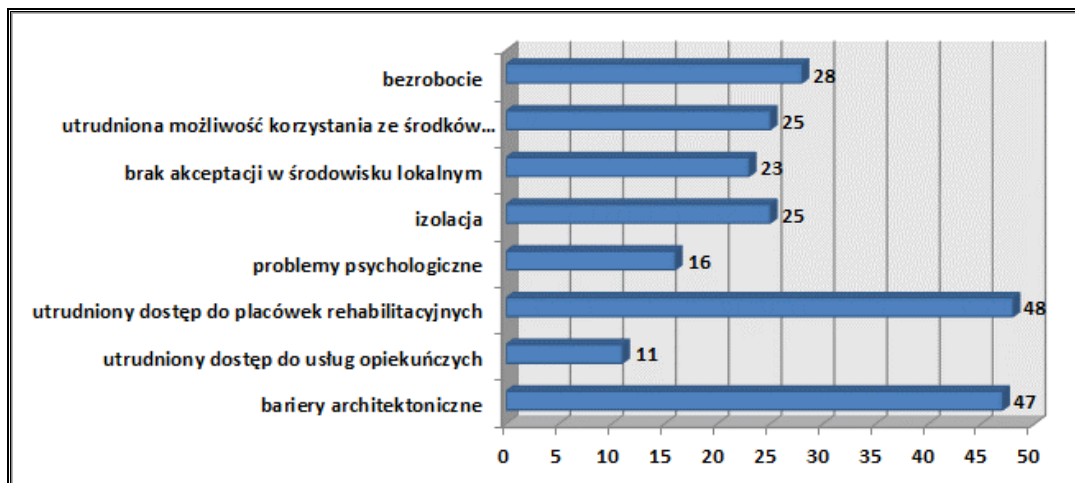
3. Czy Państwa zdaniem na terenie Gminy jest dużo rodzin ubogich?

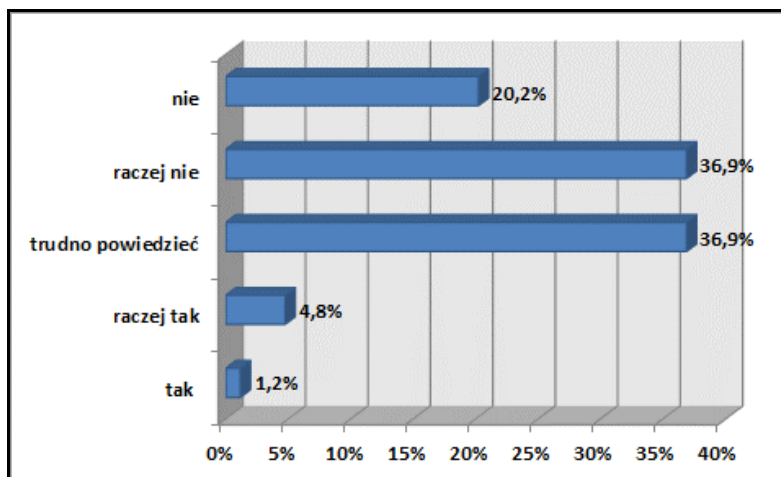
4. Jakie są Państwa zdaniem przyczyny popadania w ubóstwo?

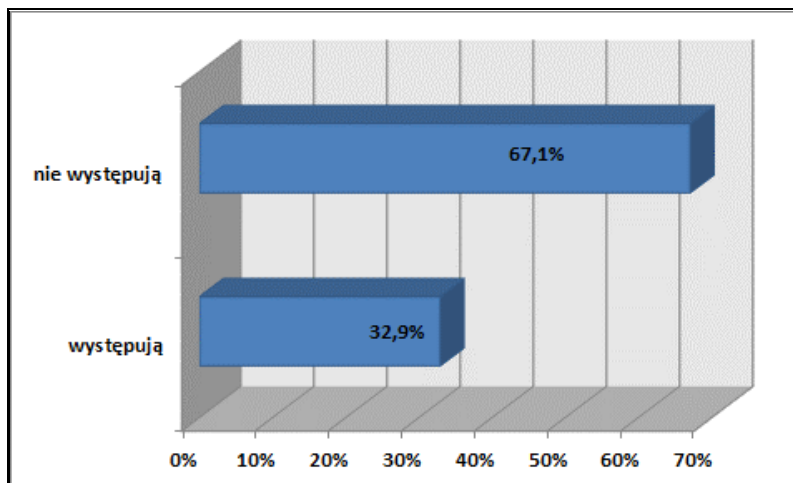
5. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne?

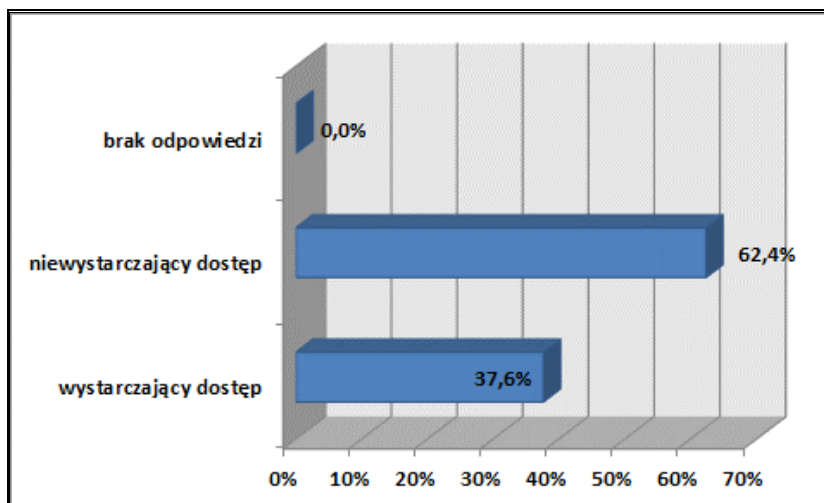
6. Czy oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych (np. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?

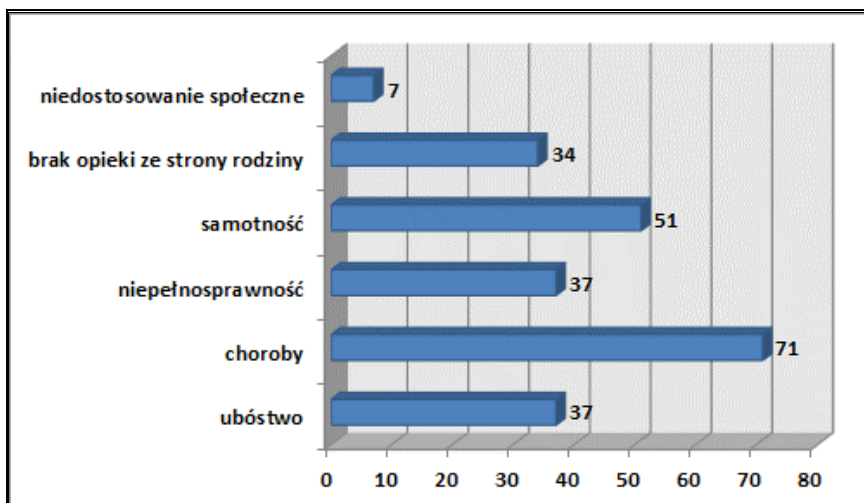
7. Czy w skład Państwa rodziny wchodzi osoba długotrwale chora?

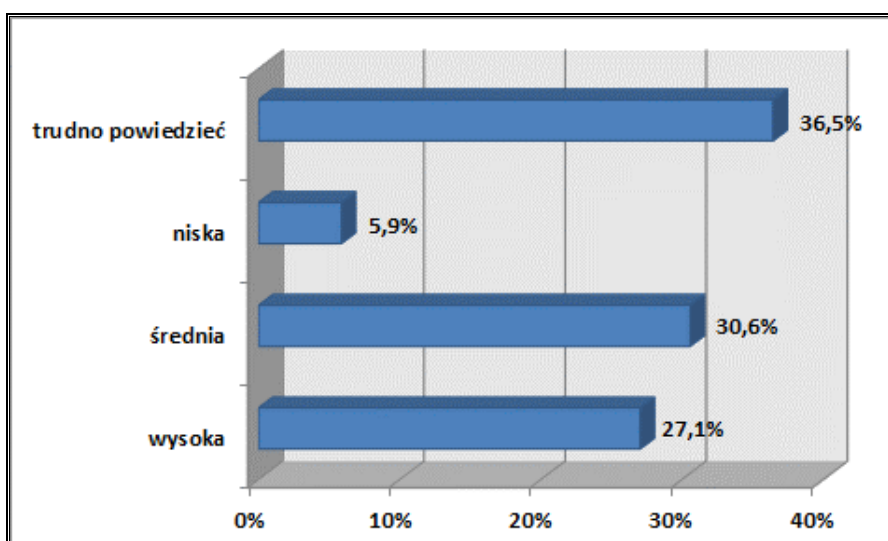
8. Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie Gminy jest wystarczający?

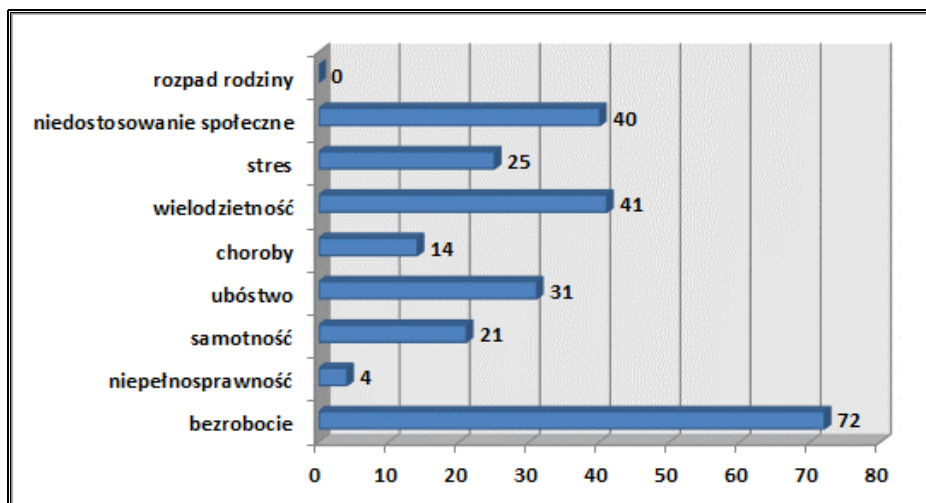
9. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej borykają się osoby starsze?

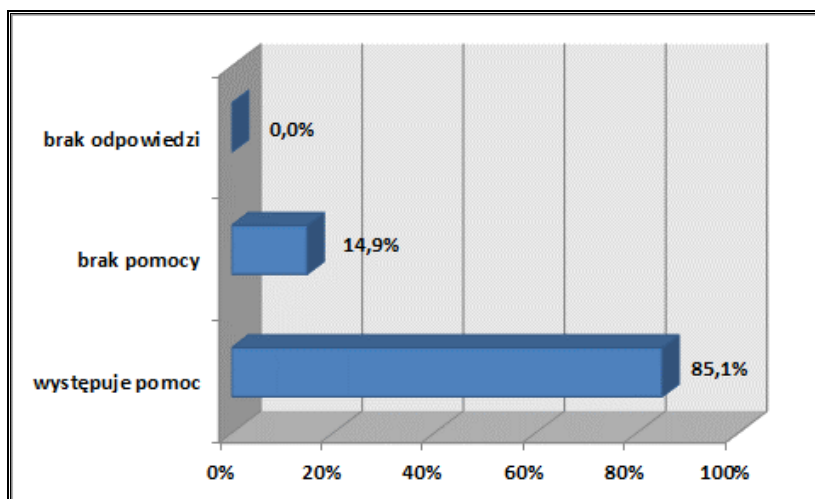
10. Jaka jest skala problemu uzależnień na terenie Gminy?

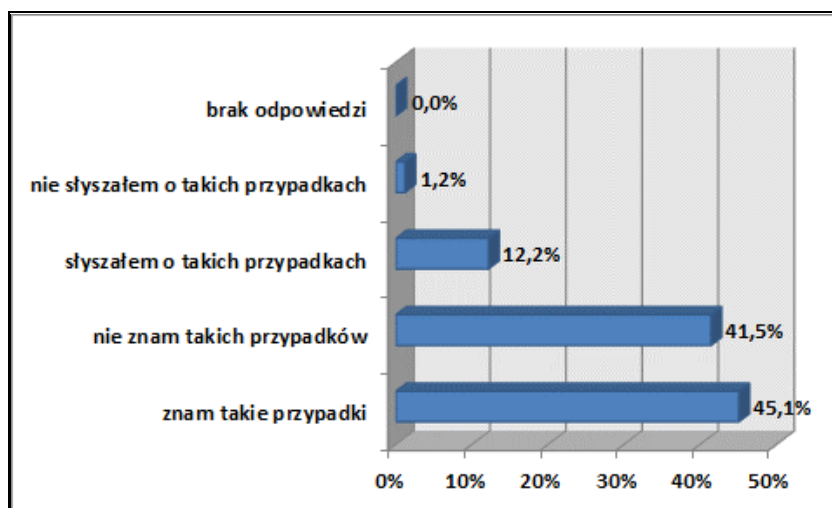
11. Jakie są przyczyny występowania uzależnień?

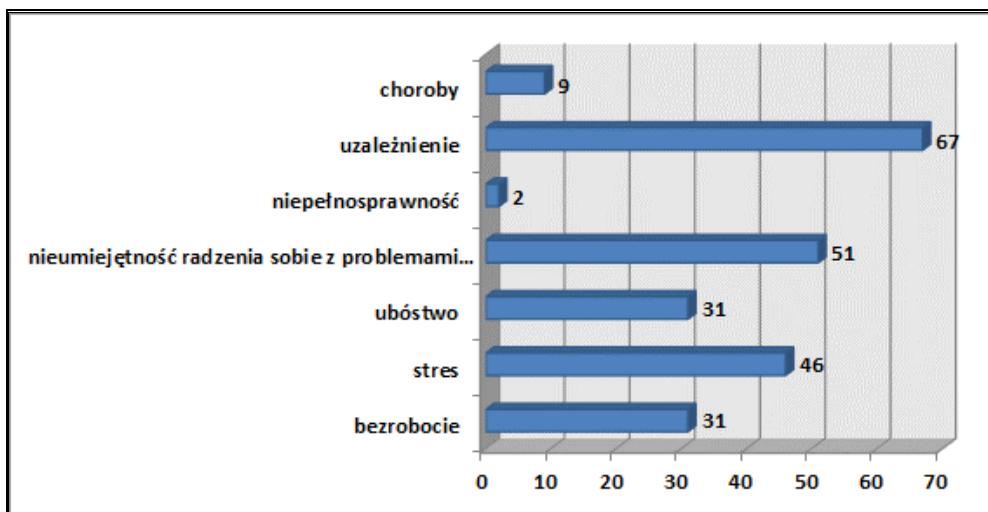
12. Czy na terenie Gminy dostępna jest jakaś forma pomocy dla osób uzależnionych (np. Klub Anonimowych Alkoholików)?

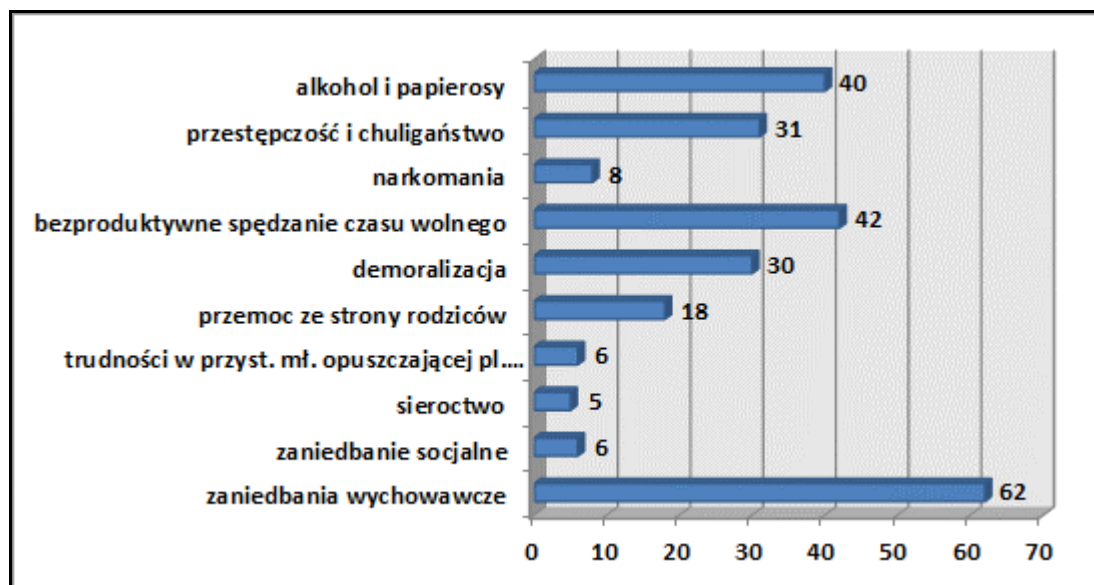
13. Czy na terenie Gminy występuje zjawisko przemocy domowej?

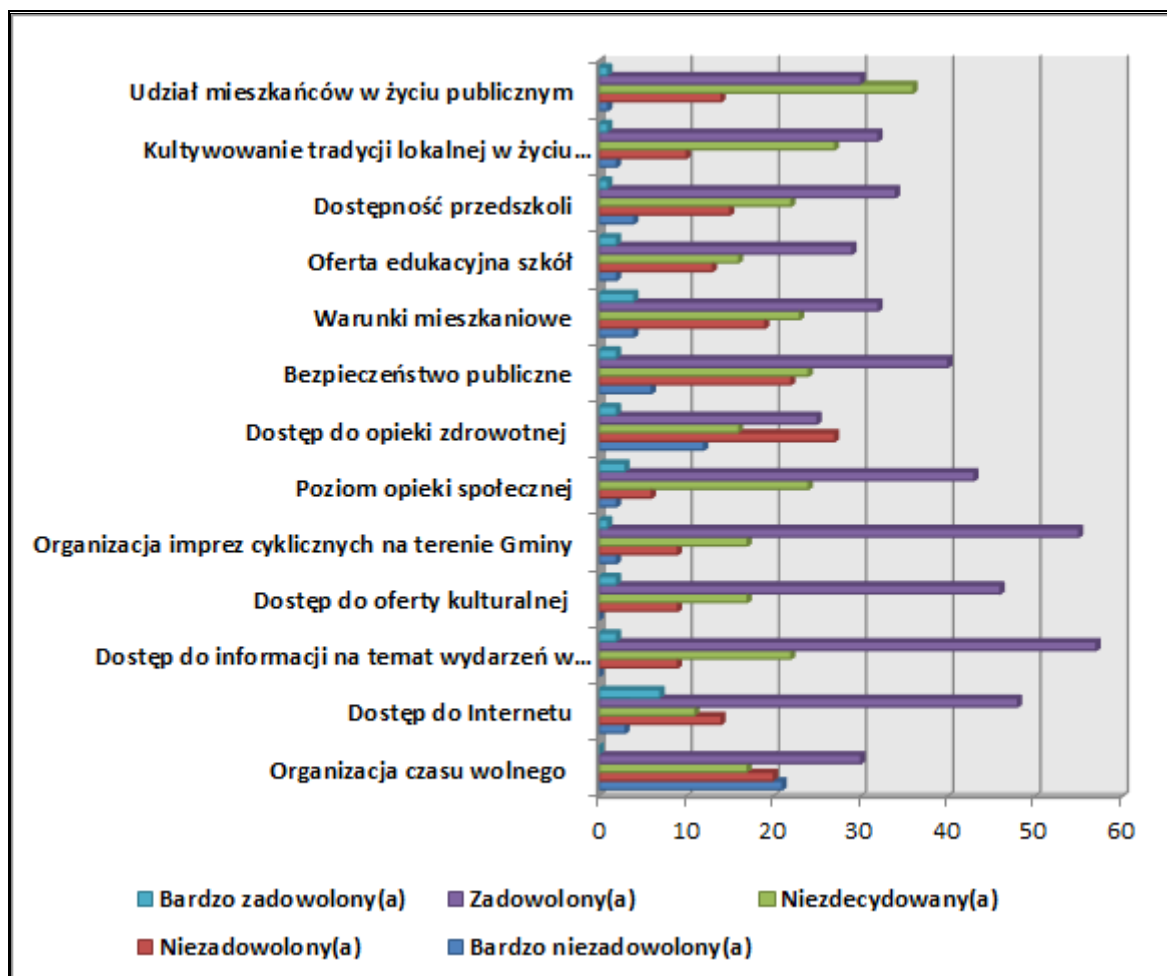
14. Jakie są - według Państwa - przyczyny przemocy domowej?

15. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzegacie Państwo najczęściej?

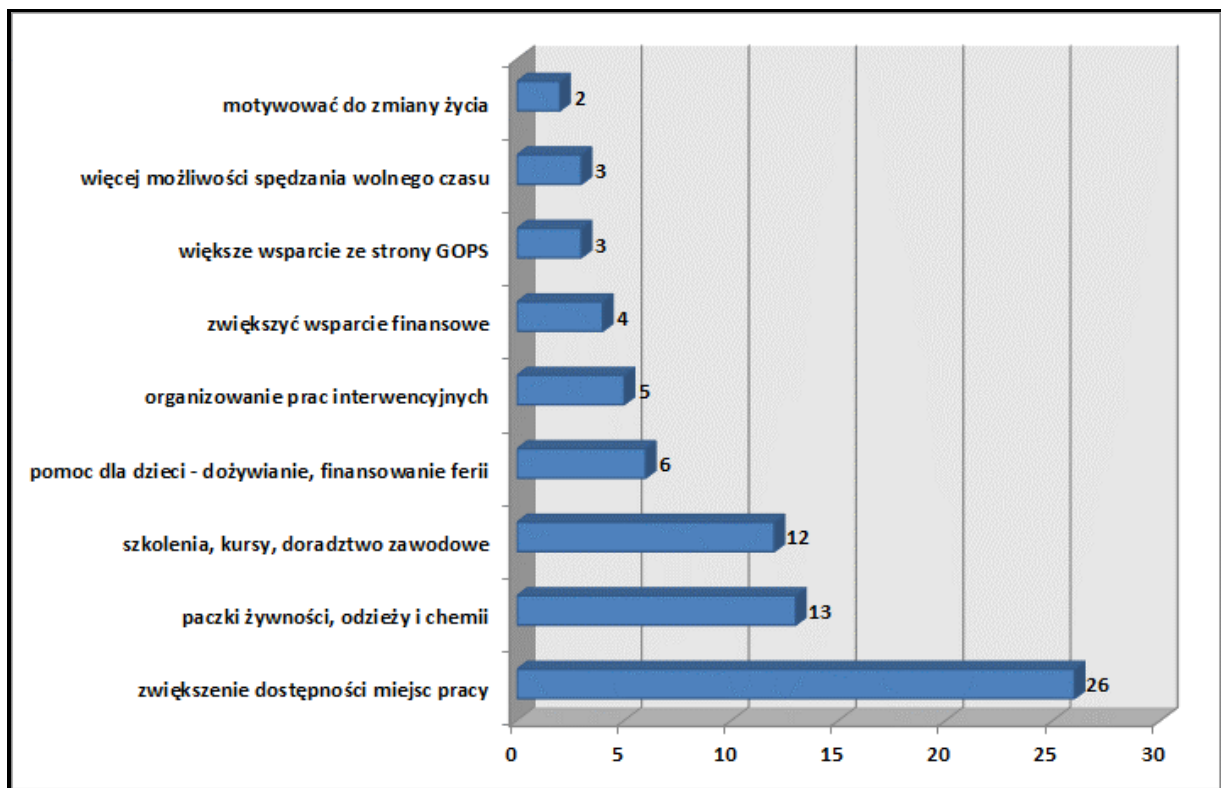

16. W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony z następujących warunków życia w Gminie?

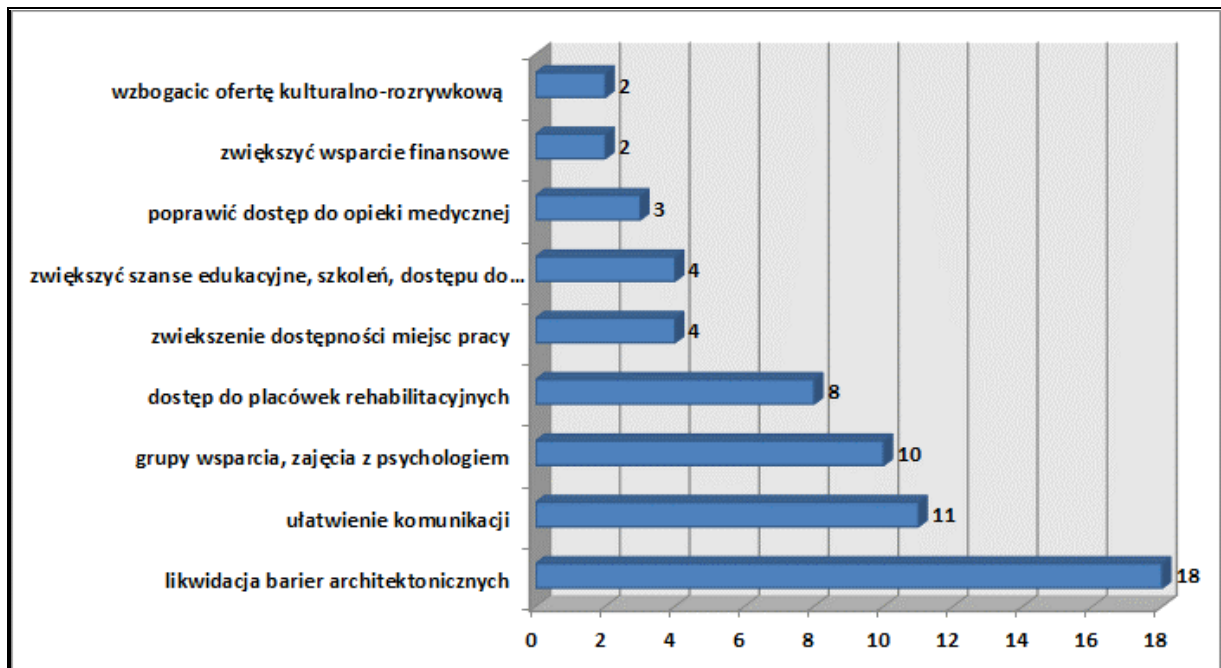

17. Co - Państwa zdaniem - należy zrobić, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom na terenie Gminy w następujących obszarach:

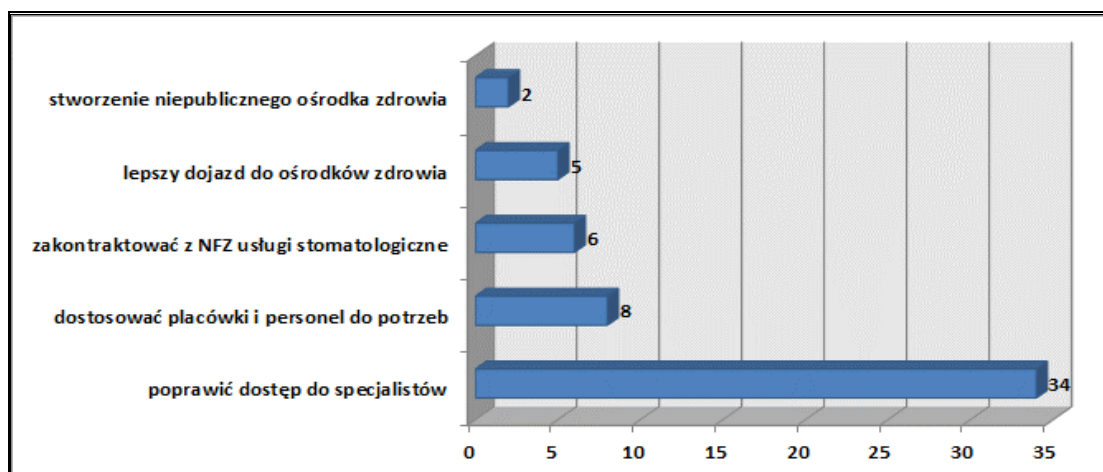
a) działania w zakresie wsparcia ubogich:

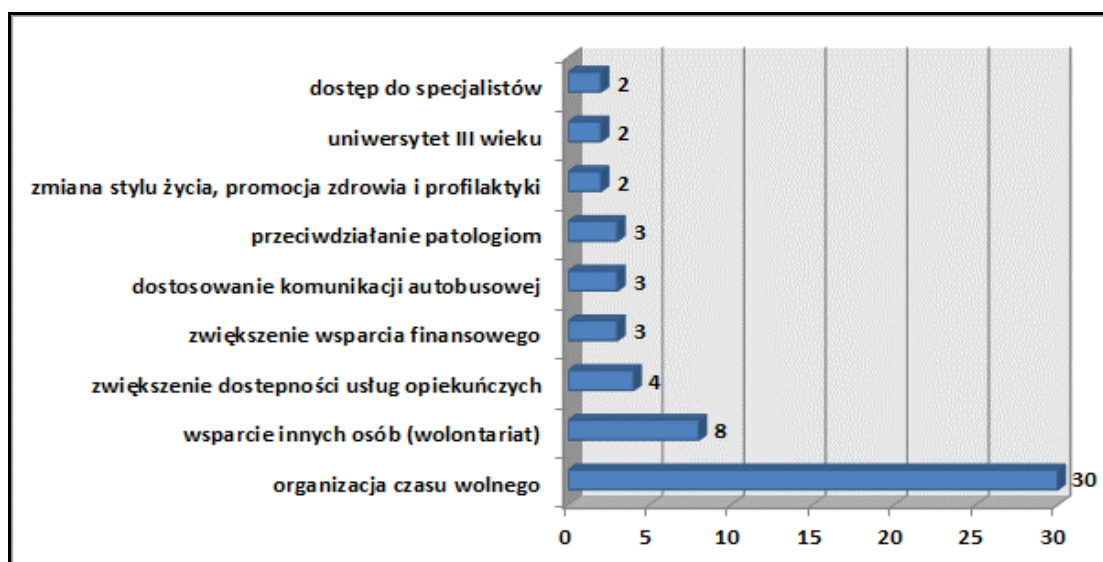
b) działania w zakresie poprawy sytuacji niepełnosprawnych:

c) działania w zakresie poprawy dostępu do służby zdrowia:

d) działania na rzecz osób starszych:

e) działania w zakresie bezpieczeństwa:

